

Хресчен савеси

1991 сұлхи ака уйахён 21-мёшёнче тухма тытәннә

КЁШЕРНИКУН

Хаклә ентешёмёрсем!

Сире Республика кунё
ячёпе пётём чунтан
саламлатап!

Пире чәннипех
те тивлетлө сёр-
шывра – анлә Атл
мәнаслан юкса ирте-
кен, 128 наци сүнни-
семшён тата 8 халәх уш-
кәншён таван кил шутланакан тәрәхра
– ёсleme тата пурәнма телей пурнө.

Чаваш Ен халәхён ёсченлөхё рес-
публика тулашёнче те мухтава тивёснө.
Вал каткәс теллевсене татса парас шут-
па пёрлешме пултарни, пёр-пёрне пу-
лашни тата йәла-йёркене сирёп тытса
пыни Чаваш Республикн кал-кал атала-
навён никёсё пулса тачё.

Пёрле эфир чылай ёс пурнәс-
ларамәр. Хуласемпе ялсем илемле-
нессё, инфратытам аталанать – сөнө
сулсем хута каяссё, ку чухнехи ача сачё-
семпе шулсем, спорт тата медицина
объекчөсем, пурәнмалли суртсем сөкле-
нессё, сөнө производствасемпе пред-
приятисем, туризмпа сервис индуст-
рийён объектөсем усәлазсё.

Пёлтёр Чаваш Ене ачасемшён пур-
әнма чи лайах майсем туса панә Раç-
сей регионёсенчен пёри тесе йышәннә.

Республика Раçсей Федерацийён чи
инновациллө пилёк субъекчө шутне кечё.

Чаваш Ен сёр ёсченөсем производ-
ствара инновациллө технологисемпе усә
курассё. Хресченсен тухәслә ёсё респу-
бликара пурәнакансене ял хушаләхён
паха продукцияёпе тата апат-сүмөс
продукчөсемпе туллин тивёстерме май па-
рать.

Социаллә политика тёллевлөн
пурнәсласа пынине, экологи лару-тәрәв-
не йёркеленине, наци сывләхне сирёп-
летнине пула демографи лару-тәрәвө
лайахланать, вәрәм ёмёрлө сынсен
шучё, нумай ачаллә сөмьесен йышө
усет.

Эфир сәмрәк әрәва хамәр халәхра
йәлана көнө сөмье хакләхөсене төпе
хурса пәхса ситёнтеретпёр, аслә әру
сүннисемпе хальхи вәхәтри ёсченсене
хисеплеме вёрентетпёр.

2016 сула Чаваш Енре ёс сүннин
султаләкө тесе йышәннә. Этем атала-
навне инвестицисем хывни, кашни
сүнна хайён пултарулачөпе туллин усә
курма майсем туса пани пирён пёрлехи
ситёнусен никёсне йёркелессё.

Эфир паян пирён регион тулли вай-
хаватлә тата ыра малашләхлә тесе сир-
рёплетсех калама пултаратпёр. Хальхи
Чаваш Ен – сёр пин мехелпе паләрса тә-
ракан сумлә сёршыв, малашләха антә-
лакан, пысәк пёлтөрөшлө плансене шан-
чаклан пурнәса кёртекен регион.

Республикара пурәнакансене таван
сөре чәннипех юратнәшән чөререн тав
таватәп!

Пётём чунтан сирёп сывләх, телей
тата ырләх сунатәп!

Чаваш Республикн
Пулләхө Михаил ИГНАТЬЕВ.

Утси – хёрү ёсси

Леонид Кузнецов (сулахайра) «Батыревский» хушаләх ёсченөсемпе

Сәһүерчөке www.sar.ru сайтран илнө

**Шәрәх, типё кунсем тәнә май рес-
публикари хушаләхсем хёрсех
выльәх апачё хатёрлессё.**

– Патәрйел тәрәхөнче хальхи
вәхәтра 2300 гектар сүнче нумай сул
усекен курәксене сулнә. Сенаж – 8000,
утә 1600 тонна яхән хатёрленө. Курәка
пёрремөш хут сулса илессине пур хуша-
ләхра та вёсленө, – терё район адми-
нистрацийён пусләхөн заместителё Ле-
онид Кузнецов. – Санталәк шәрәх тәнә

май «Батыревский» улма-сырла питом-
никөнче, «Батыревский» пёрлешүре,
«Корма» агрофирма, Евгений Мар-
тышкин, Людмила Краснова тата ытти
фермер хушаләхөсөнче сөрүлмипе пах-
часимөсө шаваразсё. «Батыревский»
хушаләхра кәна куллен 117 гектар сүнчи
«иккёмөш сәкәра» сапса тәразсё. Ку ёсө
йәлтах механизациленө. «Исток»,
«Красное знамя», «Батыревский» ху-
шаләхөсөнче сенаж хывассине вёсленө.

Канаш районөнче вара 2250 гектар
сүнче нумай сул усекен курәксем сулнә.
Киров ячёллө, «Цивиль», «Хучель»,
«Канаш», «А-Ф Канмаш» хушаләхөсөнче
ку ёсө лайах йёркеленө. В. Герасимов,
В. Петров, С. Кочанов, В. Никонов тата
ытти фермерсен хушаләхөсөнче те утси
пусланнә. Сәк тапхәрта утә – 372 (10,9
процент), сенаж 1500 тонна янтәланә
(18,6). Сав хушәрах кёрхи культураөсем
акма сёр те хатёрлессё.

Ака-суха вёсленсен юрла та савән

**Сурхи ака-суха вёсленнө май сёр ёсченөсем Акатуя пустарәназсё. Мур-
каш тәрәхөнче пурәнакансем әна Лантәш вәрманөнчи аслә усланкара паллә
турөс. Уява мөнле ситөнүсемпе кётсе илчөс вөсем? Уй-хир ёсөсемпе рай-
он администрацийён пусләхөн заместителё – АПК аталанәвө, экономика
тата муниципалитет харпәрләх управленийён пусләхө Владислав АНА-
НЬЕВ паллаштарать.**

– Сурхи ака-суха ёсөсем кәсәл
көске вәхәтра иртрөс. Район пёрчёллө
тата пәрса йышши культураөсене акас
плана тултарчө. Организацисемпе
фермер хушаләхөсөнче акнә лаптәк-
сем 25,4 пин гектар йышәннә. Сав
шутра кёрхисем – 5,2 пин.

– Ака-суха ирттерме сәмәллатнә
кредит уйәрнине пәхмасәр хушалә-
хсем унна сахалрах усә курни сис-
ёнет. Ку мөнпе сыхәннә?

– Районта сураки ирттерме 100 млн
тенке яхән кирлө пулнә. Сав шутран 10
млн тенкине кәна кредит илнө, ыттинө
йәлтах хайсен шутөнчен саплаштарнә.
Сапах хушаләхөсем минерал удобренине
уй-хирө сителөксөр кәларнә теме сук.
Кашни гектар пуөне ватамран 80 кг хывнә.
Тыра, сөрүлми, пахчасимөс уйөнче унна
ытларах усә куратпәр. Кредит илмөнни
хушаләхөсен тыткалама, тәкаксене саплаш-
тарма укса ситөсө пынине те пёлтерет.

Телёр сәлтав – кредит илессе, документ-
сем хатёрлессе йывәрланчө. Савна май
документсем те нумай пустармалла.

Хушаләхөсем салука хывма кушман
пурләхне саккупна килёшуллөн йёркеле-
се ситерменни те чәрмантарать. Фер-
мәсене, сооруженисене, производство
объекчөсене регпалата витёр кәларса
официаллә документсене туманнипе
банка салука тәратаймазсё.

– Хаклә техника, оборудовани
кредитсәр илме йывәртарах. Хушалә-
хөсен мөн те пулин туянма май
килчө-и кәсәл?

– Сураки тума илнисемех сук. Укса
сителөксөррипе, хаксем хәпарса кайни-
пе усә курнисене ытларах туяназсё.
2-мөш стр. ➔

СЫРӘНТАРУ – 2016

Сырәнтару вёслениччен шутлә кунсем юлчөс. Почталёонпа тел пулма,

«Хыпарпа» унән кәларәмөсене сырәнса илме васкәр.

II сур султа илсе тәмашкән «Хыпара» – 736,02 тенкөпе,

«Хыпар – эрнекуна» – 338,34 тенкөпе сырәнтаразсё.

«Хресчен сасси» – 260,28 тенкө.

Пирён кәларәмөсене «Советская Чувашия» хаçатән киоскөсөнче сырәнма май пур.

Аса илтеретпёр: «Хыпар» II сур султа эрнере 3 хутчен тухать.

ХАКЛӘ ВУЛКАНСЕМ: АСӘРХӘР!

Утә уйахён 1-мөшөнчен пусласа «Хыпар» Издательство сурчөн кә-
ларәмөсем республикари районсемпе хуласенчи «Чаваш пичечө» ки-
оскөнче сутләхра пулмөс.

Пирён кәларәмөсене – «Хыпар», «Хыпар-эрнекун», «Сәмрәксен ха-
сачө», «Чаваш хөраарәмө», «Хресчен сасси», «Тантәш», «Сывләх», «Кил-
сурт, хушма хушаләх» хаçатсене, «Таван Атәл», «Капкән», «Самант»,
«Төттө» журналсене – малашне сывәхри почта уйрәмөсөнче, Шупашкар-
та «Советская Чувашия» киоскөнче тата редакция килсе /адресө: Шу-
пашкар хули, И.Яковлев проспекчө, 318-мөш пүлөм/ туянма пултаратәр.
«Хыпар» Издательство сурчө.

Халпал тавар йыхрава, Килсе куряр уява!

Ыран Чаваш Ен хайён сумла уявне – Республика кунне – чыслан палла тавать. Тёрёсрех, уяв мероприятиёсем темиҗе кун маларах пусланчөс. Сәмахран, сёртме уйахён 21-мөшөнче П. Хусанкай ячёллө культура кермененче «Пурнаҗ» мультимедиа кураве усалчө. Таван сёршыван Асла вәрсине халалланн выстәвкәра сынсем документла кадрсемпе тата сәнүкерчөксемпе паллашрөс.

Паян вара «Раҗсей сәлкусөсем» халәх пултарулахөн фестивалө тата «Рус әстисем» конкурс усалчөс. Асаннә конкурса төрлө регионтан 37 әста килсе ситнө. Чаваш Ен чысне 22 маҗтар хутелет. «Раҗсей сәлкусөсем» кәсәлхиле 24-мөш хут иртет. Унта Архангельск обласәнчи «Радюшки» фольклор театрән артисчөсем, Дагестанри «Гергебиль» юрәпа ташә ансамблө, Челябинск тарәхәнчи «Ухари» квартет тата ытти ушкән хайён пултарулахөпе паллаштарө. Пөтөм чавашсен Акатуйө 32 регионтан 37 коллектива пустарө. Вәл ыран Шупашкарти Анне паләкө патәнче иртет. Сумла ханасем хушинче Беларусран, Эстонирен, Мускавпа Севастопольте пуранакан йәхтәшәмәрсем те пулөс.

Сёртме уйахён 24-мөшөнче Республикари халәх пултарулахөн центрө 80 сұлхи юбилейне паләртат. Әна халалласа төп хулари Хөрлө түрмере Чаваш Енри «халәх» ятне тивөснө творчество коллективөсен концерчө пулат. Кәсәл наци тумөсен «Емөрсен эрешөсем» парадне пөрремөш хут йөркелөсчө. Кунтах наци тумне әсталакан маҗтарсен өсө-хөлөпе паллашәпәр.

Республика кунне Элөк районенче те ирттерөсчө. Ентешөмөрсем уява төплөн хатөрленнө. Этнокартиш йөркелени хай мөне тарать! Кун пекки паян ытти тарәхра сук. Савәнпа та Элөке ситсе курмаллах. Уяв программы те пуян. Вәл «Сурәм пуххи» ял уявөпе пусланат. Унта чавашсен авалхи тата туй юрисемпе паллаштарөсчө. Савән пекех район Акатуйө, чаваш эстрадин «Вирьял шевлисем» фестиваль сәвәртүсисен концерчө те пулат.

Уяв төлне йәлана көнө тарәх сөнө объектсем те хута каясчө. Сәмахран, өнер Вәрнарти аш-какай комбиначө Малтикас ялөнче мәйракалла шуттра выльәх валли сөнө вите хута янә. Унта 1000 өне вырнашат.

Валентина МАКСИМОВА.

Тәххәрмөш вырәнтан – улттәмөшне

Иртнө эрнере Санкт-Петербургра Пөтөм тәнчери XX экономика форумө иртнө. Унта ЧР Пусләхө Михаил Игнатьев тата вице-премьер – экономика аталанавөн министрө Владимир Аврелькин хутшәннә.

Форумра Раҗсей Федерацийөн субъектөсенчи инвестици лару-тарәвөн наци рейтингне пөтөмлетнө. Чаваш Республикари тәххәрмөш вырәнтан улттәмөшне сөкленнө.

РФ Правительство Председателөн заместителө Игорь Шувалов шухәшөпе – наци рейтингө регионсенче инвестици илөртүлөхне лайәхлатма май парать, вәйсәр өнсене асәрхаса вәйлатма пулашат. Михаил Игнатьев Чаваш Ен төлөшөпе наци рейтингөн кәтартәвө лайәхланнине пөтөм команда килөшүллө өслөнөрен килнине сирөплетнө. Влаҗпа бизнөса пөр-пөринпе әнланса тухәслә өслөме республикәра сұл картти, хушма институтсем туса хунә.

Республика ертүсипе ЧР экономика аталанавөн министрө форумра Раҗсей Перекет банкөн өслө алатланавне хутшәннә. Савән пекех Михаил Игнатьев тата Киров обласән кепөрнаттәрө Никита Бельх Чаваш Республикин Министрөсен Кабинечөпе Киров обласән Правительствөи суту-илүпе экономика, әсләләхпа техника, социаллә пурнаҗпа культура өнөпе килөштерөсө өслөссө сөнчен килөшөвө ала пуснә.

Валентин ГРИГОРЬЕВ.

Аләкран шаккаты сыравсә

Пысәк пөлтөрөшлө мероприяти – Пөтөм Раҗсейри ял хуҗаләх сыравө – кунран кун сывархаса килет. Утә уйахөн 1-мөшөнче Чаваш Енри сыравсәсем те өсө тытәнмалла. Республикара яваплә тапәра мөнле хатөрленнө? Сәк кунсенче Чавашстатра пресс-конференци иртрө. Әна Чавашстат ертүсина заместителө Любовь ПЕТРОВА ертсе пычө.

Пөтөм Раҗсейри ял хуҗаләх сыравө апат-симөс рынокне, вырәнти ресурспа тухәслә уса курассине, хак, кредит политикине тытса пырасине лайәхлатма пулашө.

Сырав – экономика статистикин уйрәлми пайө. Унан төллөвө – сөршыври ял хуҗаләх лару-тарәвне төрөс пөлөсси.

Пөрлөшнө Нацисен Организацийө (ФАО ООН) вунә сұлта пөр хут черетлө сырав раундне йөркелет. Аталаннә сөршывсенче 5-10 сұлта пөр хутран кая мар ирттерөсчө. Иртнө өмөрти 30-мөш сұлсенче ял хуҗаләх сыравөн 9 раунчө пулнә. 2006-2015 сұлсенче вөсене 135 патшаләх хутшәннә. Наци экономика аталаннә сөршывсенче, сав шутра Раҗсейре те, кун пек сыравсене ФАО ООН сөнөвне төпе хурса йөркелөсчө. Сәмахран, Америкәра юлашки хут 2012 сұлта иртнө вәл. Ситөсси – 2017 сұлта. Итали, Нидерланд, Германи, Япони сөршывөсенче – 2020, Канадәра 2021 сұлта пулө (унчөнчи – 2011 сұлта).

Раҗсейри 2016 сұлхи сырав кәтартәвөсене ял хуҗаләх производствин тухәсләхне үстермөшкөн экономика мерисем йышәнма уса курөс.

Паллә мероприятие хатөрленсе Чаваш Енре сырав списокне 436 ял хуҗаләх организацине, 4 пин – фермер, 239 – ялти, 9 пин хулари уйрәм хуҗаләхсене, 746 граждәнсен коммерциллө мар пөрлөшөвөсене тата вөсенчи 9780 участка көртнө. Халхи вәхәтра 95 инструктор участокө, вөсенче өс хатөрөсем (техника, сөтел-пукан, телефон тата ытти те) йәлтах пур. Сырава 95 инструкторпа 563 переписчика явәстарасчө. Вөсене вөрөнтме тытәннә өнтө.

Сырав бланкөсем төрлө төслө. Ял хуҗаләх организацийөсен

хөрлөрөх сарә вәл, ыйтәвөсеме те самай. Фермерсен – сарә, хушма хуҗаләхсен – симөс, сад участкакөсен кәвак төслө. Предприятии-организацисем Чавашстатра таратакан отчетпа танлаштарсан сырав бланкөнче хушма ыйтусеме те пур. Сәмахран, хуҗаләхрә сөнө технологипе уса курни, әратлә выльәх-чөрлөх пурри, өсө-хөле механизацилени тата ытти те. Организацисемпе фермерсенчен кредит, субсиди илнине (илнө пулсан мөн төллөвөпе) ыйтса пөлөс. Инфраструктура, техника хатөрө (электро, шыв, газ сөчөсем, телефон, интернет сыхәнәвө пурри тата ытти те) те кәсәклантарө. Сад-дача хуҗисене пөрлөхөсенче хытарнә сұл, хурал, пөрлөхөн пөтөмөшлө лаптәкө, участкакөн хисөпө пирки тата ытти ыйтәва хуравлама тивө. Уйрәм хуҗаләхсен сурт-йөрте яланләх пуранакансен, кил хуҗаләхөнче өслөкөнсен йышөне, чөртвар мөн төллөвөпе (сөмьене тарантарма, хушма ө төп тупәш валли) туса илнине пөлтөрмөллө.

Ял хуҗаләх организацийөсен ертүсисем перепис хутне хайсем сыраса тултарасчө. Фермер, хушма хуҗаләхсене, уйрәм пайтаҗә патне, сад-пахча пөрлөхне сыравсәсем ситөс. Вөсем планшетлә компьютерпа ө ятарлә бланкпа уса курөс.

Хуравсем ятсәр, савәнпа информация анонимлә. Саккун сведение сарма, нулук, влаҗ органөсөне, предпрятии-организацине, ытти сөне пама чарать. ыйтусене сын каланә тарәх сыраса тултарасчө, документ кәтартмалла мар. 2016 сұлхи

Сыравсәсем

ял хуҗаләх сыравө сөршыва 13 млрд тенке кайса ларать. Сав шутран 11 млрд тенкине федераци шайөнче такаклөс, 2 млрд регионсене куҗө. Чи малтан нухрата өс вырәнне арендәлама, техника тата сыхәнү валли такаклөс. Чаваш Ене 48 млн тенкө куҗнә. Сав шутра 92 процентчө сыравсәсене шалу түлөме кайө.

Пресс-конференцие пухәннисөне сыравсән өс хатөрөпе, тумтирөпе те паллаштарчөс: сырав эмблемиллө кәвак жилет, «ВСХП» тесе сьирнә карттус сәмси, «Росстат» паллилө портфель. Кашнийөн ятхушамат, должноҗ кәтартнә, Росстат ертүсипә ала пуснә удостоверени пулө.

Төрөс информация пустарасси халәх әнланнинчен, сыравсәсемпе респондентсем пөр-пөрне шаннинчен, пөр чөлхе тупнинчен килет.

Сырав кәтартәвөсем сөршывра аграри политикине төллөвлө тытса пыма, ял нуши сөне саврәнса пәхма, лару-тарәва улаштарма, экономикана аталантарма программа йышәнма кирлө. Савәнпа граждәнсем, хуҗаләхсем сырава хастар хутшәннасса, ыйтусене төрөс хуравласса шанса таратпәр.

Лариса НИКИТИНА.

Ака-суха вөслөсен юрла та савән

← 1-мөш стр.

Евтихий Андреев ячёллө хуҗаләх кәна сөнө комбайн илме вәй ситөрчө. Пөчөкрөх техникәна – сеялка, культиватор тата ытти те – хайсен шучөпөх илөсчө.

– **Апла уй-хире паха вәрләх та тухаймарө пулө?**

– Мөн акатән савә шәтатө тенө. Вәрләх шучөпе перекөтлөймөн. Кәсәл акнә мөнпур вәрләх кондици ларнә. Сав шутра 30 процентчө элита шутланнә. Хуҗаләхсем 326,8 тонна элита вәрләх туяннә: "Путь Ильича", "Свобода" тата ыттисем те. Сав вәхәтрах лаптәксен 9 процентне сортсәррине акнә.

Ял хуҗаләх таварө туса илекенсем 9855 гектар сурхи культурәсем акса хаварнә. Ку иртнө сұлхиле танлаштарсан 108,3 процент. "Ударник", "Свобода", "Бездна" хуҗаләхсен акнә лаптәксем самай пысәк.

– **Кәсәлхи хака кура "иккөмөш сәкәр" лаптәкө чакмарө-и?**

– Сөрулми 600 гектара яхән йышәнчө. Ку та пөлтөрхинчен 30,5 процент ытларох. "Ударник" (320 гектар), "КМК-Агро" хуҗаләхсен (50), А. Пихтеров фермерән (60) лаптәксем пысәкрах. Төрөссипе каласан, сутаيمان паха вәрләхә сьирмана кәларса ывәтасран каллөх сөр әшне чиксө хаварчөс темеллө. Кәсәл мөнле пулө – калама йывәр.

Пахчәсимөс – 100 гектар. Пөлтөрхинчен 66 процент ытларох. "КМК-Агро" (40 гектар), А. Толстов фермерән (15) чи пысәк лаптәксем.

– **Көрхисем өпле хөл кәсрөс?**

– 1200 гектар пулнә. Кәсәлхи пек лайәх ситөннине астумастәп. Сәкә сәнталәкпа тата вәрләхә имсәмлөсә акнипе сыхәннә. Халө пирөн төллөв – акни-лартнине агротехника ыйтнә пек пәхса тәмалла: апатлантармалла, кәпкәлатмалла тата ытти те.

– **Уса курман сөрсөне пусә саврәнәшне көртөссипе лару-тару**

мөнлөрөх?

– Районта 7 пин гектар сөр уса курмасәр выртат. Ильинка ял тарәхөнче кәна 700 ытла. Кәсәл 1,5 пин гектарне пусә саврәнәшне көртөсшөн. Хуҗасәр пай сөрөсөне регистрацилөссипе Уйкас, Мән Сөнтөр, Хорнуй, Шетмөпус, Чуманкасси ял тарәхөсем лайәх өслөнинө паләртмалла. Сав хушәрах Ильинка ял тарәхөнче өсө вәраха янә.

– **Утсип мөнле пыраты-ши?**

– Халө хуҗаләхсем үсен-тарана, пахчәсимөсө кәпкәлатасчө, имсәмлөсчө. Утсип те хөрсөх пырат. "Свобода", Суворов ячёллө хуҗаләхсем чи малтан курәк сұлма тытәнчөс. Кәсәл районта утә – 4,9 пин, сенаж – 11,7 пин, силос 23,3 пин тонна хатөрлөмөллө. Халхи вәхәтра нумай сұл үсөкөн кураксене 1073 гектар сөнчен сұлнә. Утә – 475, сенаж 1640 тонна янтәланә.

Лариса АРСЕНТЬЕВА.

КОНКУРС

РЕСПУБЛИКАРИ ЧИ ЛАЙАХ ДОЯРКАСЕМПЕ ОСЕМЕНАТОРСЕМ ТЕОРИ ТАТА ПРАКТИКА ТЁЛЁШЁНЧЕН ИКЁ КУН АМАРТРЕҢ.

Чи пултаруллисем җёнтерчёҢ

Ёнене машинапа савакан операторсемпе выльаха искусствёллэ майпа пётёлентерекенсен конкурсо, кэҗал Шупашкар районёнчи "Атлашевский" хуҗаллахра иртнёскер, яланхиллех кэсаклаха паларчё. Унсёр пуҗне унта чылай сул хутшанакан ветерансен, җаван пекех җамрак специалистсен асталлахне самама Чаваш патшаллах ял хуҗаллах академийён студентчёмсем – пулас зоотехниксем – пуҗтаранчёҢ.

Дояркасенчен конкурсра пёрремёш вырлана Тавай районёнчи "Акконд-Агро" фирмэра тарашакан Екатерина Георгиева җёнсе илчё. Иккёмёш выранта – Парачкав районёнчи "Семеновский" хуҗаллахри Раиса Ефимова. Красноармейски районёнчи "Красное Сормово" пёрлешури Лариса Еремеева виҗёмёш пулчё.

"Ёнене машинапа савакан җамрак оператор" номинацире Шупашкар районёнчи Ленин ячёллэ ял хуҗаллах кооперативёнчи Анастасия Владимирована палартрёҢ.

Ветерансенчен асанна районти "Атлашевский" хуҗаллахри Елена Гаврилова доярка пуринчен пултарулли пулчё.

Судьясен йышанавёпе выльаха искусствёллэ майпа пётёлентерекен чи лайах осеменатор та җакантанах. Валентина Подгорова хисеп пьедесталён җулти картлашки җине хэпарчё.

Етёрне районёнчи "Ленинская искра" хуҗаллахри Наталья Садовникова –

Санукерчёксене www.sar.ru сайтран илнё

иккёмёш, Варнар районёнчи "Янгорчино" ял хуҗаллах кооперативёнчи Надежда Сергеева виҗёмёш вырэнсене тивёҗрёҢ.

җёнтерёҗсемпе призерсене республикан ЧР Ял хуҗаллах министрствин дипломёпе, хакла парнепе чысларёҢ

ХЫПАР-ХАНАР

Фермер кунё

Ыран, Республика кунёнче, Шупашкарта чылай мероприятия иртет, җав шутра – пётём чавашсен Акауйёте. Кэҗал җак уяв шайёнче "Фермер кунне" йёркелеме палартаҗҗё. "Шупашкар-Арена" Пар керменёнче "Хресчен (фермер) хуҗаллахёсен аналлахён формули" ятпа җавра сётел иртет.

Унта хутшанакансем халлаха җёнё ёҗ вырэнёсемпе тивёҗстерессипе, экологи тёлёшёнчен таса продукци хатёрлессипе тата ыттипе җыханна ыйтусене сётсе яваҗҗё. Ёҗе пуҗанна, җемье фермисене аталантаракан фермерсен программине хутшанса патшаллах пулшавне тивёҗнисене, "Фермер килкартишё – пурнаҗшан аналла выран" конкурсра мала тухнисене чыслаҗҗё.

Амартура – сухара

Йёрреҗ районён механизаторёсем кэҗалхипе 33-мёш хут асталлах енчен тупашава пуҗтаранчёҢ. Йала кёне амартэва Республика кунне, I тата II степень Мухтав орденён кавалерне тата Ёҗлех Хёрлэ Ялав орденне тивёҗнё Иван Степанович Петрова халларрёҢ.

"Рассвет" пёрлешуре иртнё сухаҗсен конкурсне 14 механизатор хутшанчё. Ку шутра – ял хуҗаллах предприятийёсенче тарашакансем, фермерсем, уйрам җынсем. Урапалла тата гусеницёллэ тракторсемпе суха тунисен ёҗне уйрамман хакларёҢ.

Амартэван тёп җёнтерёҗи – Петр Дмитриев – ута уйахён 7-8-мёшёсенче җёрпу районёнче ирткен республика конкурсне хутшанё.

Ял варринче – манаҗла палак

Патарёл районёнчи Палапуҗ Нурасёнче Таван җёршыван Асла вёрҗинче пуҗ хунэ ял-йыша асанса палак усна. Савалла ёҗе пурнаҗлама укҗа-тенке халлахран пухна. Вут-суллам хирёнчен тавранайман 105 җын хушаматне җырна унта. Самах май, паянхи кун Палапуҗ Нурасёнче вёрҗё ветеранёсем пачах та юлман.

Ял варринче, илемлэ выранта ларать палак. җакна палартма кэмёлла: җулсем иртеҗҗё пулсан та җак синкер пуллам халлах асёнчен тухмасть. Ку ялта халиччен палак пулман. Ана ентешсем Таван җёршыван Асла вёрҗи пуҗланна-ранпа 75 җул җиттине халалланэ.

Педиатр та, невролог та

Муркаш район больницинче тарашакан Ирина Владимировна Волкова педиатр «Профессии тёлёшёнчен чи лайаххи» республика конкурсёнче җёнтернё.

Ирина Владимировна 1998 җулта Муркашри ватам шкултан вёренсе тухна хыҗҗан пёлёвне Чаваш патшаллах университетёнчи медицина факультётёнче тасна. Вал участок педиатрё җёҗ мар, ача-пача неврологё те. Ирина Волкова общество ёҗне те хастар хутшанат. Ана ентешёсем ёҗченлехён, хайён ёҗне юратнашан кэмёллаҗҗё.

МАТТУР

Аптрамансен йахёнчен

Ефимовсем

Ешёл те парка шатса тухна севок уйё куҗа илёртет. Йарансене җумкуракран тасатнаран хура җёр җинчи симёс сухан пушшех те илемлён куранат. Унсёр пуҗне Елчёк районёнчи Курнавашра пуранакан Альбинэпа Алексей Ефимовсем хими препаратёпе сайра усэ курма тарашаҗҗё. "Пёлтёр кэна кэшт гербицид сапса пахрамёр. Унччен малтан виҗё гектара алэпа җумласах тасатна", – палартат кил хуҗи хёрарамё. Унан шухашёпе җёре хими им-җамёпе сиелетни сухан вёррине минретет, усес вайне чакарать. җаванпа Ефимовсен севокне экологи тёлёшёнчен таса җёртавар темелле. Ахальтен мар малтанхи җулсенче ана

Канашри "Сортсеменовоҗ" пёрлешу туянна. Юлашки җулсенче клиентсем хайсемех илсе каяҗҗё.

Выранти ял хуҗаллах предприятийё хай вэхатёнче җак культурана пысак лаптэксенче акса җитёнтернёрен халё вёл килти хушма хуҗаллаха аталанма пулшашать. җёр ёҗёнче тупаш җамёллан килмест. Ефимовсем те пурнаҗшан паянхи картлашки җине хэпариччен пайтах нушаланна, тар тэкна. Аксан җёре пуҗарантарма каток алапа та сётёрнё. Ултшар җын черетленсе туртна. Паянхи кун җемьен техника бази пуян, иртнё вэхатра сахал мар ёҗе алэ вёҗҗён пурнаҗшанэ. Юрать, Алексей Вячеславо-

вич тимёрпе тусла, алли җыпэҗулла пулнаран кирлэ хатёр-хётёре хэех асталать. Техника енчен никам куҗёнчен те пахмаҗҗё халё. Сухан лартмалли, алламалли, кэлариччен җёре җемҗетмелли кэна-и? Шаварма усэ куракан пичке таранах хай тавать. Вал пуҗтарма пултарайман япала та җук пулэ.

Шаварас тёлёшёнчен кэна кэшт йывёртараххине палартат Альбина Варсонофьевна. Виҗё гектара пушар сунтернё чух усэ куракан "җанэпа" шавараҗҗё. Анчах унпа тёрех мёнпур лаптака ярса илейместён. Шарахра паян пёр пайне, ыран тепёрне "җумёр" җутараҗҗё Ефимовсем.

Ку таранччен ытти ял хуҗаллах культури те устөрмен мар. җёр җинче нумайашне тёрёслесе пахма тарашна. Икё гектар җёрулми лартна вэхатра севока пёр гектар кэна акни те пулна. җулсерен 5-шер тонна кишёр, хёрлэ кэшман та җитёнтернё. Вэкар самартна, ашне общество апатланавён предприятине вырнастарна. җакэ тутарсене йунё хакпа парса янинчен самай тупашларах. Пахчаҗимёҗе те столовайсене сутна.

Каҗхине 11 сехетре җыварма выртаҗҗё те ирхине 4-ра ура җинче җёр ёҗёнёсем. Уя васкиччен ёне сумалла, вэкарсене, хур-кавакала, җэхчёпе апатламалла. Унсёр пуҗне пыл хурчёмсем те тимлех ыйтаҗҗё. Мёнле ёлкёреҗҗё-ши тетёр-и?

Арамё те, упашки те йышла, пилёк ачалла җемьере җуралса уснё. җаванпа пысак ёҗе пурнаҗлама таванёсем пулшашаҗҗё. Севок җумланэ чух җынсене тара тытма та тивет. җаканшан кунне 700 тенкё тёлёҗҗё, апат җитерёҗҗё, анчах таван ял халэхё темшён-җке (чылай җёрте җапла) укҗа ёҗслесе илме тухасшан мар. Ёҗлекенсене машинапа 25 җухрамри Кёҗён Таяпаран турттараҗҗё.

1997 җултанпа севок устөрекен Ефимовсем укҗа шутне аван пёлёҗҗё. Пёр килограмм севок вёрлахё – 1200 тенкё. Виҗё гектар валли пайтах тэкакланмалла. җаванпа вёрлахан пёр пайне җемье килте 25 сотай җинче хатёрлет. Хашёпёри пек вётё сухан мар, пуҗли лартса хаварать. Капла вёрлах йышларах тухать-мён. Ана ватмалли хатёре те кил хуҗи хэех асталана. Ваттисем калашле ёмёр пуранса ёмёр вёренёҗҗё Ефимовсем.

Кэларэма Ирина НИКИТИНА хатёрленё.

Хут уйәрттармасан

? Юратнә сынпа гражданла мәшәрланупа 6 сул пурәнтәмәр. Анчах нумай пулмасть уйрәлтәмәр. Җак тапхәрта хваттер, ытти пурләх сахал мар туяннә. Хваттере ун ячәпе илнә, анчах ман укәстенкә те сахал мар такакланнә. Җемье кодексә гражданла мәшәрланәва йышәнмасть. Нивушлә мана нимән те тивмә?

Екатерина СЕРГЕЕВА.
Канаш районә.

Халхи вәхәтра сәмрәксем кәна мар, сулланнисем те сырәнмасәр пурәнма киләштерәсә. «Паспорти штамп нима те пәлтермест», – тенине час-часах илтме пулат. Җапла майпа вун-вун сул пурәнәсә. Пурнәсра пәтәрмах сиксе тухсан кәна паспорти штамп пирки аса иләсә.

Официаллә мәшәрлану кәна вайра тәрәт. Саккун тәрәх гражданла мәшәрлану – пәрле пурәнәксемшән кәна. Җак вәхәтра туяннә пурләх иккәшән те шутланат. Анчах официаллә мәшәрланури пек әна сурмаран пайламаҗсә. Кашниех укә-тенкә, пурләх мән чухлә хывнине шута иләсә. Шел, әна та сирәпләтсе пама йывәр. Сәмахран, хваттере пәрлехи укәпа туянсан, анчах упәшки ячәпе сырән унән харпәрләхә сәс шутланат. Арәмә нимсәрех юлат.

Җапла пулса ан тухтәр тесен кушман пурләхә е пысәк япала туяннә чухне әна пайсемпе сырмалла. Енчен җапла тумма май килмесен расписка илмелле. Сәмахран, машинәна пай харпәрләхә-пе сыраймән. Җавәнпа әна туянма хәвәр кәсьерен упәшкәра мән чухлә укә панине распискәра кәтартмалла. Кун хысәән хәрәмасәрах хаклә пурләхә ун сине сырмалла.

Пәчәкрех тавар – компьютер, сәтел-пукан, телефон, телевизор тата ытти те – илнә чухне тавар чекәсене пуштармалла. Вәсене туянма эсир те такакланнине сирәпләтти кирлә. Тавар чекәсене, докуменчәсене упрималла. Енчен хаклә япала туянатәр пулсан расписка хәтәрлемелле, унта тавар илме кашни мән чухлә укә хывнине кәтартмалла.

Гражданла мәшәрән пурләхне пайланә чухне вәсен шаләвне те шута иләсә. Енчен упәшкәр шаләвә пысәкрах пулсан вәл сәмье бюджетне те самәй пуянлатнә. Апла пурләхән пысәк пайне унән шучәпе туяннә. Документ-ра паләртман шаләва, килти енчәкре пуштарәнса пынә укә-тенке шута илмәсә.

Упәшкаран – алимент

? Пәччен икә ача ситәтеретәп. Упәшка килтен тухса кайнә хысәән пире аса та илмест, укә-тенкәпе пуләшмасть. Уйрәлман упәшкаран алимент шыраттарса илме пулат-ши?

Ольга СИДОРОВА.
Вәрмар районә.

Мәшәрсем пәрле пурәннипе пурәнманнине пәхмасәр ашшән ачисене пуләшмалла. Арсын сәмьере пурәнса укә-тенкә памасан та ачисем валли нухрат уйәрмалла. Җавәнпа иккә-ленмесәрех упәшкәртан алимент шыраттарса илме пулатаратәр. Унән висине суд лару-тәрәва шута илсе паләртат.

ВЫЛЬАХ-ЧЁРЛӘХ

Кролик суйлама ансат мар

Кролик туяннә чух нумай ене шута илмелле. Аратли йүнә мар. Малтанләхә мәнле хушаләх, хуса сутнипе кәсәкланмалла. Вәл кролик тәванәсене 4-мәш сыпәка ситиччен асәнма пултарат-и? Пәр-икә султан, тен, эсә урна-нах ама туянашән? Вәл вара асәшән тәван йәмәкә пулә...

Туяннә чух чи малтан кролик сән-сәпатне тишкерәсә, кәмәлне пәхмасә, мәншән тесен вәл хәракан чәрчун, ют сынпа ачашланма хәнәхман.

Эпә чылай сул кролик усранәран сакна сәнама сәнетәп:

✓ майра чаләшнә паллә пулмалла мар;

✓ хәлхи тәршә әратләхне кура ытла усәнмасть ("баран" йышши пулмасан), таса, шайрәксемсәр аванрах. Вәсем пур чухне те хәлхана сәвәс иленнине паләртмаҗсә, чәрчунсем читләхре түпелешме те пултарнә. Чи пахи – юнланса хытнә, кәсәтнә вырән сукки;

✓ сәмси таса, шәвек юхмасть;

✓ хури үчә сүмне сурәм шәммипе пәр шайра сыпәәннә;

✓ сурәмә курпунсәр, кәшт пәкәрәлли те аван мар;

✓ ури О тата Х майлә пулмалла мар;

✓ сәмә яка, йәлтәртатат. Енчен те аса сәм тәкнә вәхәта лексен вырән-вырәнпа сарални пулат, анчах талк-кашәпех мар;

✓ хырәмә ытлашши паләрмасть, пите сәмси те лайәхах мар;

✓ шәлә те тәрәс-тәкел пулмалла;

✓ кушә таса, сута, юхмасть, хәрел-мен, шысман, тәсә әратне кура;

✓ чәрнине касман, енчен те касни паләрсан аса асәннә үсәмрен чылай асләрах (сур сула ситичченхи кролик туяннә чухне шута илмелле). Кашни чәрни вырәнпа пулмалла. Йәркәсәр урайәнче чәрчун чәрнине шайәрттарса татма пултарат. Җав вырәнпа суран түрленет, анчах унта лекнә инфекци пайтах шар кәтартә.

Асан хырам айәнче кәсәтнә, юкса тәракан, түрленнә суран палли те пулмалла мар. Вәл миҗемәш сәвәртан тухнипе кәсәкланәр, пәрремәшәнчен илме сәнместәп.

Иван КИРИЛЛОВ.
Шупашкар районә.

Җәпрелетнә тырә

? Җулталәк ытла кроликсем усратпәр. Нумаях пулмасть пәр теле-кәларәмра сәк чәрчун җәпрелетнә тырә лайәх сани сиччен каларәс. Анчах әна мәнле хәтәрлемеллине тата апатламаллине асәнмарәс. Эсир хуравлаймәр-ши?

Анна ДУБОВА. Хәрлә Чугай районә.

Авәртнә тырә ашә шывпа (1 кг апат валли 1,5 е 2 литр шыв) хутәштарәсә. Унта висине кура 1-2 процент сәкәр пәсәрмелли җәпре (әна малтан ашә шыва ярса ирәлтәрәсә) хушәсә. Җак хутәша 20 градус температурәра 6-9 сәхет тытәсә, темисә хут пәтратаҗсә.

Җәпре апачән юлашкыйәпе тепәр порци хәтәрлемешкән усә курма пулат. Җәпрелетсен апатри клетчаткән 30 процентә организмра сәмәллән шәранат. Кроликән вар-хырамә лайәхрах әслеме тытәнәт. Анчах унпа вәрах хушә апат-лама юрамасть. Җавәнпа 4-5 кун ситернә хысәән 2-3 кун тәхтәв тәваҗсә.

ПАХЧАҖА

Пулә пуҗә – шәварма

Пулә пуҗне кәларса пәрахма ан васкәр. Әна хәяр шәварма усә курмалла. Үсен-тәрәнән 3-4 сулсә тухсан унпа апатлантармалла: пулә пуҗне (0,5 кг) 1 витре шыва ярса 3 кун лартмалла (шыв пәсәлма тытәнәт), 0,5 л шәвеке 1 витре шыва ярса хәяра сапмалла. Җакә үсен-тәрәна фосфорпа пуянлатат, лайәхрах ситәнме пуләшат.

Җәмарта хуппи

Купәста туни йәри-тавра вәтетнә җәмарта хуппи сапмалла. Җакә сәтәрәсәне тәпрара әрчеме памасть.

Сәтәрәсәсенчен сыхланма

❖ Каюра пәрса йышши культурәсене киләштермест. Әна лаптәк хәррипе аксан сәтәрәсәсем пырса кәмәс.

❖ Пахчәсимәс сәтәрәсәсенчен нумайәшә укроп шәршине чәтма пултараймасть. Җавәнпа йәран хушшинче ешәл сымәс ситәтерәр. Вәрләхне акас умән шывра 5 сәхет ислетмелле. Ун-тан кәштах типәтмелле, 1-2 см тарә-нәшне акмалла.

❖ Енчен хәяра сәвәс тапәнсан (сулси сарәхат) «фитоверм» препаратпа усә курмалла.

❖ Пушә кәленче бутылкәна пахчана сәре чаләшшән чавса чикмелле. Кәленче ани сил вәрекен еннелле сәртен 8-10 см тухса тәмалла. Сывләш пушә сәвәта лексе шәхәрнә пек сәсә кәларат. Җакә кәшлән чәрчунсене хәратат.

ҖӨР СЫН – ҖӨР ШУХАШ

Колорадо нәррине хирәс

Җәртме уйәхәнче сәрулми лаптәкәнче те әс хушәнат: купаламалла, сумкурәкран тасатмалла. Купаланә чухне хысакне сүллә тумалла – сымәс шултра пулат.

Җак тапхәрта сәрулмине нәрә тапәнәт. Әна вәхәтра пәтермесен сымәсәсәрех хәварат. Анчах сәрулмине

купаличчен хими хутәшәпе усә курмаҗсә. Сывләхә сиен күмен препаратсем те пур: «колорадо», «агравертин», «бикол».

Унсәр пуҗне сәрулмипе юнашар колорадо нәрри киләштермен үсен-тәрән акмалла: фасоль, пәрса йышши культу-рәсем, сурла куракә (календула), кантәр.

Владимир ВЛАСОВ, пахчәҗа.

Хәяр мәншән йүсәк?

Хәяра йүсәтекенни – кукурбитацин. Унән виши сәнталәкран, тәпраран, пахчәсимәс сортәнчен килет.

Симәсә консервланә чухне кукурбитацин арканат, хәяр йүсәкләхә пәтет. Салат валли вара «кадриль F1», «ли-липут F1», «патти F1» сортсем суйласа илмелле. Анчах вәсем консерв-лама каймаҗсә.

Хәяр йүсәкләхне пәтерме агротех-никәна пәхәнмалла. Ытлашши сәмәл е йывәр тәпрара ситәтерсен пахчә-

симәс йүсәк пулат. Җавән пекех тәпра типсе кайсан сымәсәре кукурбитацин шайә үссе каят, тути улшәнат.

Калчана тымарә тәләнчен ашә шывпа шәвармалла. Шәрахра тәпрари нүрәке упрама мульча сармалла. Хәяра сивәрех тата силлә сәнталәкра шәварма юрамасть. Сивәтсенех пахчә-симәсә полиэтиленпа хупламалла. Ка-пла тусан хәяр йүсәхмест, тухәсә те пысәкрах пулә.

Татьяна СЕЛИВЕРСТРОВА.

Тухәслә баклажан

Җәртмере баклажана лайәх шәвар-малла. Җакна эрнере пәр хут тусан ла-йәхрах. Анчах шыв тәпрәна 25-30 см тарәнәш йәпетмелле. Шәварнә хысәән рет хушшине кәпкәлатмалла.

Калчана йәран сине кушарса лартнә хысәән 2,5 эрнере мочевина шәвекә-пе шәвармалла (10 л шыва 10-15 г мочевина, 1 тәваткал метра). Кәшт вәхәт иртсен үсен-тәрәна каллех сәкән пек шәвекәпе иккәмәш хут йәпетмелле.

Антонина БЕРЕЗОВСКАЯ.

СЕМЬЕ

Ылтән туй кёрекинче ларакан мәшәрсене манән чәннипех те телейлө тесе калас килет. Вёсем пурнәсри мён пур йывәрләха пёрле парантарса семье ене упраса хаварма, ачисене үстерсе пурнәс сүлө сине каларма пултарнә. Акә камсен чёрисенче чән-чән юратупа хисеп пурәнәт! Паянхи сәмрәксем пек вёсем пёр-пёрне, тен, ниҳәсан та "юратап" тесе каласа та курман-тәр, анчах пёрех сак сепёс туйам пурнәс сүлөпе юнашар утма пуләннә.

Черетлө командировка Нәрваш Шәхальне илсе ситерсен ятарласах Васильевсем патне ситсе курма шут тытрам. Сәлтәвә – Ирина Гавриловнәпа Василий Петрович сур ёмөр пёрле килештерсе пурәнни. Мәшәр ашә кәмәлпа кётсе илчө. Сәнарах пәхса илтём – иккешө те пёр сәнлаха. Асчахсем нумай сүл пёрле пурәнәксем пёр пекленни пирки тёрөсех каласчө иккен.

Сәмах сүмне сәмах хушәнса пырать. Васильевсем ачаләхөсене те, сәмрәк-ләхөсене те аса илчөс. Вёсен вәл сәмә-лах килмен. Вәрсә вәхәчө тата ун хыс-сәнхи сүлсем нумай сын чёринче тарән йөр хаварнә. Ирина Гавриловна сүт тәнчене хаяр вәрсә кёрленө чухне, 1942 сүлта килнө. Вёсем тәххәрән пёртәван пулнә. Хөр 7 класс пётөрсенех колхозра ёслеме пуләннә. Шәпа аңа комсомол путевкипе Комине кайнә аппәшөсем патне те илсе ситернө. Анчах унта 9 уйәх вай хунә хысән яла таврәннә. Кайран вара унталла та кунталла сүресе телей шыраман: тивөслө канәва кайич-ченех колхозра тәрәшнә. Шәпа пүрни те тәван кётөсрех тупәннә.

Василий Петрович та йышлә семье-ре ситөннө. Пиллөкөн пулнә вёсем: тә-ватә йвәл та пёр хөр. Ашшө Тәван сёршывән Аслә вәрсинчен йывәр аман-са таврәннә. Чавси патөнчен ваннә шәммисем туха-туха үкнө тет. Сурансе-не пулах вәл 1946 сүлта ёмөрлөхөх күс-не хупнә. Амәшө пёринчен тепри

Турә пүрнө телейлө шәпа: 50 сүл юратнә мәшәрпа

Васильевсем

Автор сәнүкерчөкө

печөкрех ачисене пелү парассишөн пите тәрәшнә. Сәванпах ёнтө пурте Аслә Арапусөнчи вәтам шултан лайәх палләсемпе вёренсе тухнә. Анчах малалла ас пухма май килмен, ситмен пурнәс ура хунә. Аллине аттестат илнө хысән Василий Петрович Аслә Арапу-сөнчи МТС-ра тәрәшма пуләннә. Шәпах пулас хунәшөн пуләшаканө пулнә. Тимөр урапаллә трактора вёсем пёрле сүретнө. Унтан 1958 сүлта салтака кай-ма ят тухнә. Сар тивөснө Челябинскра пурнәшләннә. Кунта вара "Маяк" комби-натра 1957 сүлхи авән уйәхөнче атом бомби сүрәлнә. Паллах, вәл вәхәтра сакән пирки никам та нимөн те пөлмен.

– Эпө командира турттараттәм. Ытти салтакпа пёрле хуларә темише хут та пулнә. Пур сёрте те кунти шыв-па усә курма юрамани пирки асәрхат-тарса сүрнисем пурччө, – тесе аса илет кил хуси. Сәмрәксем ун чухне хайсене радиаци тивни пирки шухәш-ламан та пуль. Юрать-ха, пурте йөркеллех иртсе кайнә. Урәхларах

шәпа та кётме пултарнә вөт...

Салтак аттине хывсанах механикра вай хума пуләннә, унтан тивөслө канә-ва кайичченех водителте тәрәшнә. Сәмах май, Нәрваш Шәхальнөчи Тәван сёршывән Аслә вәрсинче пус хунә сал-таксене хисеплесе лартнә паләка Чул-хуларан аңа турттарса килме шәннә.

Василий Петровичпа Ирина Гаври-ловна пёр ялтах сүрласа үснө пулсан та хөрпе каччә шутне кёриччен те хире-хирөс тәрса каласса курман. Шәпа вара вёсене пёрех тел пултарнә.

– Вафса машинине юсама пуслә-нәччө, эпө шәпах сәв вәхәтра ун умөн-чен иртсе пыраттәм. Вәл мана курчө те хайне пуләшма ыйтрө. Эпө хирөслөй-мерөм. Кайран вара: "Санран лайәх арәм пулать", – тесе хучө, – аса илчө Ирина Гавриловна. Ёсчен те пулта-руллә хөре аләран вёсөртөс темен каччә. 1966 сүлхи кәрләчән 6-мөшөнче ял канашне кайса сүрәннә. Вәрманхө-рри Шәхальнөче хөр йөрри йөнө хысән Нәрваш Шәхальнөче икө килте туй

көрлеттернө. Сәпла вёсен семье пурнәсө пусләннә. Икө ача сүратса үстернө. Ывәлө те, хөрө те аслә пөлүллө. Галина ял хусләх институтөн-чен – экономиста, Михаил зоотехника вёренсе тухнә. Иккешө те тәван ялтах тёлленнө, "Труд" хусләхәра хайсен проф-фессийөсемпе тәрәшасчө. Васильев-сен пёрлехи ёс стажө 200 сүлтан та ир-тет. Сәванпах ёнтө 2012 сүлта респу-бликәра семье династийөсене сумланә чухне Василий Петрович Чәваш Респу-бликин Пусләхөн Михаил Игнатөвән ал-линчен Тав сүрәвө тата сумлә парне – телевизор – илме тивөснө. Паян аңа вёсем типтерлөн упрасчө.

Каласу вёслөннө май Ирина Гаври-ловнәпа Василий Петровича ыйту па-масәр та чәтаймарәм:

– Паян сәмрәксем хушшинче уйрә-лакан нумай. Эсир халь мәшәрланакан-сене мөн сөннө пулаттәр? Тен, сирөн пёр-пёр варттәнләх пур?

– Мәшәрпа 50 сүл пёрле пурә-натпәр. Сак вәхәтра лайәххипе пёрлех пёр-пёрне күрөннө вәхәтсем те пулнә пуль, анчах яланах семье тата ачасем пирки шухәшләннә. Кашни кашәк-чашәк шәкәртатмассерен уйрәлса кайсан мөн пулать? Хәш-пёр чухне илтнине те илтмөш, курнине те курмәш тума пөлмелле, – терө Ирина Васильөва кашт шухәшласа ларнә хысән.

Василий Петровичпа Ирина Гаври-ловна йвәлөн семейпе пёрле пурә-насчө. Кинө, Ольга Сергеевна, Нәрваш Шәхальнөчи вәтам шулта кёсөн клас-се вёрентет. Тәватә мәнүкө пурришөн чунтан савәнәсчө, вёсен ситөнөвөсем-пе пёрле хөпөртөсчө.

Ольга ПАВЛОВА,
Патәрьел районө.

ПУЛТАРУЛӘХ

Юлия Еремкина 30 сүл «Сәр ен» фольклор ушкәнне ертсе пырать. Хайбөн ёсне чунтан-вартан юратнәшән, ситөнүсем тунәшән аңа «ЧР культурән тава тивөслө ёсчөнө» ята парса чысләннә.

Юлия Еремкина

Юрә-көвө – чөре имө

«Кәмпә сутса вөрентөм»

Унпа сәмахланә май культурәна чун-ран парәннә сын пулнине аңлантәм. Ара, манпа вырәнти клубра тел пулма та чәваш си-пусне тәхәннә вәл. Пёрмечеллө сәхмана халө музейра сөс курма пулать-ске. Юлия Тихоновнән вара вәл темише те иккен. «Апи сёлени те пур, – терө вәл. – Си-пус хатөрлес телөшпе вәл пите астаччө. Чәваш тумтирне юратни апирен пырать. Эпө час-часах чәвашла тәхәнәтәп».

Юлия Еремкина ача чухнех юрлама-таш-лама кәмәлләннә. Улах ларнә чух шәран-тарнә чылай юрра-көвө астуса юлнә вәл. Каяраха, хай ушкән йөркелесен, вёсене куракан умне кәларнә, пурнәснө тәснә.

Культура ёсне пусләннә вәхәта сәв тери лайәх аставать ватә: 1963 сүлхи юпа уйәхөн 13-мөшө. Урапакасси клубөнче драма кружокө ертсе пынә вәл. Юлия Тихо-новна тәрәшнөпе чылай пьесәна сцена сине кәларнә: «Айтар», «Икө каччән пёр шухәш», «Шурә хурән айөнче», «Юратнә-ши вәл аңа?»... Спектакльөсөнче хай те вы-лянә. Унсәр пусне унән суфлер пулма та тивнө. «Ытларах эпө йәкәл-якәл сәнаросе-не каләплама юрататтәм, – аса илет иртнине

ватә. – Кашни спектакль хысән каччәсем-пе хөрсөм мәшәрланатчөс. Сәмахран, «Туй икөрчи» камит хысән 3 туй турәмәр».

Каяраха Пёрсырланти культура сүрт-не ёслеме вырнаснә Юлия Тихоновна. Төп хуларә фольклор ушкәнөн ертүсисе-не хатөрлемелли ятарлә курс йөркелес-сине пөлсен түрех килөшнө сәмрәк хөрарәм. Ара, кәкәр ачи пурри те чәрмантарман аңа. Ирхине Шупашкара пелү пухма васканә, кашхине – киле. «Укса-тенкө тума вәрмана кёрөттөм те икө карсинкка кәмпә пустараттәм. Аңа пасарта сутаттәм. Пёр карсинкки 7 тенкөччө. 14 тенкө мана сүл укси те, симе те, ачасем валли кучченөс туйнма та ситетчө. Санталәк йөпе пулнәран кәмпә шәтсах тәрәтчө. Сәпла аңа сутса пёр уйәх вөрентөм», – малалла сүтөлет сәмах сәмхи.

Юратнә ёс – чун килөнөсө

«Сәр ен» ушкән репертуарө пуян: туй-суйран пусласа салтак юрри таранч-ченех. Пурте вырәнтисем. «Тури чәвашсен вайя юрри сук тефсө. Эпир хамәр тәрәхәра маларах шәрантарни-не тупрәмәр. Вёсене тәтәш юрламан.

Сәванпа манәса тухнә. Эпир вара сөнөрен чөртрөмөр, куракан умне кәлартамәр», – пөлтерет ушкән ертүси.

30 сүл хушшинче фольклор ушкәнө аста кәна ситмен-ши? Чулхула, Мускав обласөсөнче, Мари Республикинче тата ытти тәрәхри фестивальсөмпе конкурс-сене хутшәннә, сөнтөрүсө ятне тивөснө.

«Те халәха пите юрататәп эпө, те юр-лама-ташлама – хурав параймастәп. Паянах ёсе пәрах тесен те каяс килмөст. Кәсал 72 сүл тултаратәп пулин те юрлас килет. Атте мана пил пани халө те асрах: «Юля, эсө ёмөрөлөх юрла», – терө вәл мана пёринче. Эпө пурнәса клубра ирт-терөссине пөлнөнөх туйәнәт. Анне си-пус хатөрлесе, капәрлатса пачө, мәшәр унта-кунта тухса сүрөме чармарө. Кон-церт, спектакль лартмалла пулсан та ача-семпе вәл юлатчө, үпкелеместчө ушә-ка. Килөштернөрен пёр-пёрне яланах аңланнә эпир», – чунне усрө ватә.

Тәван юрра-көвө ачаранах юратнә вәл. Ахальтен мар аслисем юрланине йвәс сине хәпарса итлеме кәмәлләннә хөрача. Сак юрату унән чун-чөринө шәранса көнө тейөн. Сәванпах ёнтө Юлия Тихоновна паян та сәмрәк.

Валентина ПЕТРОВА,
Етөрне районө.

СПОРТ

Стартра – сәмәл атлетсем

Сёртме уйәхән 20-мешәнче Шупашкарта сәмәл атлетсен сёршыв чемпионәчә пусланчә. Вәл пирән республикәра пиллёмәш хут иртет.

Паллә спорт уявне уснә сәре Чәваш Ен Пусләхә Михаил Игнатьев, Рафсейри сәмәл атлетика федерацийән ертүси Дмитрий Шляхтин, федерацин тәп секретарә Михаил Бутов, Рафсейән пәрлештернә командин тәп тренерә Юрий Борзаковский тата ытти сумлә сынсем хутшәнчәс.

Михаил Игнатьев уява уснә май республикәра пуранакансем сәмәл атлетикана килештернине, спортпа туслисен йышә сүлсерен үссе пынине паләртрә. «Чәваш Енрен тухнә паллә спортсменсемпе мухтанатпәр, вёсенчен тәсләх илетпәр», – терә вәл. Яваплә сынсем спортсменсене сөнә ситәнүсем тума сунчәс.

Сёршыв чемпионатне 60 регионран 775 спортсмен килсе ситнә. Сав шутра РФ спортән тава тивәслә, тәнче класлә, Рафсей спорт мастерәсем те пур. Тәватә кунра спортән төрлә енәпе амәртрәс вёсем. Чи вайлисем валли медальсен 42 комплектне хатәрленә.

Чәваш Енре амәртусене тәнчипе паллә спортсменсем те хутшәнни унән пәлтерәшне үстерет, сумләрах тавать. Акә Олимп ваййсен икә хут чемпионки, тәнче рекордне 28 хут сөнәтнә Елена Исинбаева та амәртура сәнтәрчә. Олимп чемпионәсем Иван Уховпа Андрей Сильнов – сүлләшне, Екатерина Конова вицәллә сикессипе тупәшрәс. Савән пекех стадионра вун-вун паллә атлета курма, вёсен пултарулахәпе савәнма түр килчә.

Сәмәл атлетика федерацийәсен Пётәм тәнчери ассоциацийән ларәвәнчи йышәнү – Рафсей командине Олимп ваййсене хутшәнма ирәк паманни – спортсменсен кәмәлне хурсә пулин те сёршыв чемпионәтәнче вёсем хаваспах тупәшрәс.

АХ, АНЧАХ...

«Хёрлө автан» авятать

Санталәк типә, шәрәх тәнә май юлашки вәхәтра республикәра сине-синех пушар сиксе тухма тытәнчә. Сёртме уйәхән 20-мешәнче Хёрлө Чутай районәнчи Сорәм яләнче сур сёрте йывәс сурт сунса кәлләннә. Инкекре 57 султи кил хусин пурнәсә татәллә – арсын сунакан пуртрен тухса ёлкәреймен. Арәмә вара сәлләннә. Сак кун вёсем патәнче хәнара пулнә күрши те вут-сүләм ашәнчен хатәлса тухнә. Инкек сәлтәвнә тәпчәсә. Малтанләха паләртнә тарәх – пушар сунтермен чөләмрен алхаснә.

Сак қах Пәрачкәв салинчи нумай хваттерлө суртра юсавсәр электропалукран балкон суннә. Тётәм сарәллә суртран 18 сынна сәлма тивнә. Юрать, пушара ытлашши алхасма паман, ытти хваттере сәтәр тәвайман.

Султаләк пусланнәранпа Чәваш Енре 432 пушар тухнә. Тәкак – 40 млн тенкә. Вут-сүләмра 52 сын вилнә, 46-шә аманнә, 154-шне сәлма май килнә.

Типә санталәкра пушар тухас хәрушләх паләрмаллах үсет. Савәнпа сүләмпа уйрәмах асәрхануллә пулмалла. Инкек сиксе тухсан сийәнчех пушар хуралне пәлтермелле.

Ача садәнчи инкек

Иртнә шәмәткун Сөнә Шупашкарти хула больницин инфекци уйрәмне сасартәк вар-хырам пәсәлнине аптранә ачасене илсе пыма тытәннә. Вёсем асәннә хулари 40-мәш ача садне сүренә. Тухтәрсен 13 ачапа аслә үсәмри 1 сынна пуләшу пама тивнә. Хальхи вәхәтра вёсен пурнәсәне нимән те хәратмасть – сывалма тытәннә ёнтә. Сак кунсенче наркәмашланнисен шучә татах үснә: пәтәмәшле 30 ача тата аслә үсәмри 2 сын. Ача садне вәхәтләха хупнә. Есә тәпчәсә.

Тискер ашшә

Ку хәрушә ёс иртнә сүлхи кәркунне сиксе тухнә. Чүк уйәхән 15-мешәнче 28 султи ашшә пәчәк хәрачипе хирәсә кайнә. Икә сүлтискер урайәнчи теттисене пустарманни үсәскере тарәхтарсах янә. Тискер ашшә ача хаярән хәнеме тытәннә. Унтан сиплине шәнәраймасәр айәпсәр чуна пәвса вәлернә. Сакә кәтмен сёртен сиксе тухман. Вәл унччен те арәмәле ачи сине час-часах алә сәкленине паләртнә тәпчәс. Суд арсынна 15 сүла ирәкрен хәтарма йышәннә.

Л. АЛА.

РЕКЛАМА, ПӘЛТЕРҮСЕМ

СУТАТАП / ПРОДАЮ

2. АКЦИЯ! БЛОКИ КЕРАМЗИТОБЕ-ТОННЫЕ, пропаренные, вибропрессованные 20x20x40 – 31 руб., 12x20x40 – 26 руб., 9x20x40 – 22 руб. Высокое качество. Песок, ОПГС. Доставка манипулятором. Без вых. **Т. 8-967-470-46-77.**

3. АКЦИЯ! КОЛЬЦА ж/б для колодцев и к-защит 0,7; 1; 1,5 м. Бурение. Д-ка манипул-м. Работаем без выходных. **Т. 8-967-470-46-77.**

4. Немецкие пластиковые ОКНА. Скидки. Гарантия. Замер, д-ка – бесплатно. **Т. 8-987-576-65-62.**

6. Косилки, грабли, ШПАГАТ, пресс-подборщики, ворошилку для мотоблоков. **ДОСТАВКА!** Т. 8-927-851-68-58.

7. Гравмассу, песок, щебень, керамзит, торф, кирп. бой, чернозем, навоз. Дешево. Доставка. Т.: 89033581770, 89276689713.

8. Гравмассу, песок, щебень, торф, кирп. бой, керамзит, керамзит. Пенсионерам, уч. ВОВ – скидки. Т. 8-905-199-01-22.

9. ГРАВМАССУ, песок, щебень, керамзит, кирп. бой, чернозем. Дешево. Доставка. Т. 89033583021.

11. Срубы на заказ. Т. 37-28-74.

13. Гравмассу, песок, керамзит, бой кирпич. Д-ка. Т. 89033225766.

14. Немецкие ПЛАСТИКОВЫЕ ОКНА. Низкие цены. Пенсионерам скидки. Замер, доставка – бесплатно. Без вых. **Т. 8-927-855-83-55.**

15. Кирпич. Т. 89613393363.

16. Гравмассу, песок, щебень, керамзит – недорого. Т. 89053465671.

17. ОПГС, бой кирпича, песок, керамзит. Т. 89051974019.

21. Керамзит, гравмассу. Т.: 486307, 89176757528.

23. Гравмассу, песок, щебень, бой кирпича, керамзит. Доставка. Т. 8-906-135-52-41.

24. Грабли, косилки, сажалки, копалки, окучники, опрыскиватели, погрузчики, БДФ. Низкие цены. Д-ка. Т. 89278533596.

27. КИРПИЧ рядовой, облицовочный, блоки керамзитобетонные. Доставка. Т. 8-903-322-02-08.

29. Электропастухи, доильные аппараты. Т. 8-937-375-80-95.

33. Опрыскиватели, плуги, фрезы, окучники, сажалки, картофелекопалки. ОПТОВЫЕ ЦЕНЫ! Т. 8-937-388-50-89.

35. Пластиковые ОКНА, металлические ДВЕРИ. Бесплатно: замер, доставка, монтаж. **Гарантия 15 лет.** Т. 8-937-391-39-91.

58. Сетку-рабицу, заборы, ворота (кованые, распашные, гаражные), ДВЕРИ железные, ОКНА пластиковые. Кровля и обшивка домов. Козырьки, навесы. Строительные работы. Д-ка. Установка. Гарантия. **Льготникам скидки.** Т.: 89022881447, 387574. Сайт: metalservis21.ru

62. Блоки КБ от 32 руб., **доски** от 5600 руб., песок, ОПГС. Услуги манипулятора. Доставка. Т.: 89033455324, 89033225532.

93. Кирпич красный одинарный, полуторный, силикатный, облицовочный (все цвета), **половняк, КББ** 20x20x40, 20x12x40, **гравмассу, керамзит.** Доставка. Разгрузка кран-манипулятором. Т.: 44-20-97, 89033582097.

95. ТРУБЫ ВИТНЫЕ, офактуренные; **кованые элементы** в ассортименте. Т. 8-927-844-15-01.

98. Бетон, раствор, фундаментные блоки, плиты перекрытия, перемычки, **крышки** для погреба, доски. Д-ка. Дешево. Т. 89278535732.

104. Теплицы по низким ценам. Доставка. Сборка. Т. 48-16-54.

142. ОКНА – дешево. Т. 89276684382.

154. Металлочерепицу, профнастил, металлосайдинг, водостоки. Доставка. Замер. **Строительство.** Т. 8-919-653-43-68.

185. Гравмассу, песок, щебень. Доставка. Скидки. Т. 8-927-846-24-10.

219. Гравмассу, песок, щебень – 20 тн. Доставка. Т. 8-917-650-03-85.

223. ОКНА, теплицы, обшивка домов. Двери стальные. Гарантия 15 л. Скидки 40%. Т. 89196624097.

КИРПИЧ

более 500 видов и цветов. Газосиликатные блоки **ТК «ТЕРМИНАЛ».** г. Чебоксары, Канашское шоссе, 7/1, тел. 30-55-15, г. Новочебоксарск, ул. Промышленная, 41, тел. 73-84-12.

273. Бетон, песок, гравмассу. Доставка. Т. 8-960-306-32-54.

318. Канашскую гравмассу, песок, щебень, навоз. Т. 89093020958.

395. Асфальтную крошку, гравмассу, песок карьерный и речной, **щебень, керамзит, бетон, раствор.** Недорого. Т. 89613409305.

410. СТРОЙМАТЕРИАЛЫ – брус, доски, вагонку, утеплители, цемент, различные виды кирпича. Доставка. Т. 8-927-865-60-10.

435. УЛЬЯ фабричные по низким ценам. Т. 8-961-342-90-59.

ПУЛӘШУ / УСЛУГИ

32. Лечение алкоголизма. Анонимно. Консультация бесплатная с 9.00 до 19 ч., сб., воскр. с 9.00 до 13 ч. А: Чеб., пр. Ленина, 56. **Т. 8(8352)552733.** Лич. ЛО 21-01-001 341 от 17.11.2015г. МЗ ЧР. Имеются противопоказания, проконсультируйтесь со специалистом.

38. Чистка колодцев, скважин, доставкой предметы. Т. 89674715070.

43. Бурение скважин «под ключ». Гарантия. **Т. 8-927-668-43-82.**

77. Натяжные потолки за 1 день. **ПЛОТНИЦКИЕ РАБОТЫ.** Т. 8-937-397-24-42.

152. Бурение скважин на воду. Т. 8-960-302-12-93.

187. Бурение скважин. Опыт. Гарантия. Паспорт. Т. 8-906-131-21-24.

228. Строительные работы от фундамента до кровли – бани, фасады, заборы. Т. 89373762324.

238. Бурение скважин на воду. Быстро. Качественно. Гарантия. Т.: 89603012513, 89279916699.

ТУЯНАТАП / КУПЛЮ

39. Бычков, коров, лошадей. Т. 8-960-310-98-78.

50. Коров, телок. Т. 8-927-850-85-64.

ЧӘВАШ НАЦИ РАДИО ПРОГРАММИ (72,41 УКВ, 105 FM ХУМСЕМ СИНЧЕ)

Тунтикун, сёртме уйәхән 27-мешә
10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 18.00, 20.00, 22.00 – Хыпарсем (12+)
11.00, 14.00, 16.00, 17.00, 19.00, 21.00, 23.00 – Новости (12+)
06.10-06.40 Ирхи кәмәл (12+)
06.40-07.00 Республика сасси (12+)
07.10-08.00 Ирхи кәмәл (12+)
08.10-09.00 Ирхи кәмәл (12+)
10.20-11.00 Пәччен мар (12+)
12.10-14.00 Чәререн тухакан сәмахсем (12+)
14.20-15.00 Таван ас-хакәл (12+)
15.20-16.00 Шурәмпүс (12+)
17.20-18.00 Сәмье ашши (12+)
20.20-21.00 Пәр юрә кун-сүлә (12+)
21.20-22.00 Республика сасси (12+)

Тунтикун – эрнекун
09.10-09.20, 10.10-10.20, 11.10-11.20, 14.10-14.20, 15.10-15.20, 16.10-16.20, 17.10-17.20, 18.10-18.20, 19.10-19.20, 20.10-20.20, 21.10-21.20, 22.10-22.20, 23.10-23.20 Юрә вачәри (12+)

Ытларикун, сёртме уйәхән 28-мешә
10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 18.00, 20.00, 22.00 – Хыпарсем (12+)
11.00, 14.00, 16.00, 17.00, 19.00, 21.00, 23.00 – Новости (12+)
06.10-06.40 Ирхи кәмәл (12+)
07.10-08.00 Ирхи кәмәл (12+)
08.10-09.00 Ирхи кәмәл (12+)
10.20-11.00 Социальный вопрос (12+)
11.20-12.00 Сәмье ашши (12+)
12.10-14.00 Чәререн тухакан сәмахсем (12+)
14.10-15.00 Янра, юрә! (хит-парад) (12+)
15.20-16.00 Вәрентәкән сәмахә (6+)
17.20-18.00 Пәр юрә кун-сүлә (12+)
18.20-19.00 Таван ас-хакәл (12+)
19.10-20.00 Асәмри юрәсем (12+)

Юнкун, сёртме уйәхән 29-мешә
06.00, 07.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 18.00, 20.00, 22.00 – Хыпарсем (12+)
08.00, 09.00, 11.00, 14.00, 16.00, 17.00, 19.00, 21.00, 23.00 – Новости (12+)
06.10-06.40 Ирхи кәмәл (12+)
06.40-07.00 Республика сасси (12+)
07.10-08.00 Ирхи кәмәл (12+)
08.10-09.00 Ирхи кәмәл (12+)
09.20-10.00 Социальный вопрос (12+)
10.20-11.00 Таван ас-хакәл (12+)
12.10-14.00 Чәререн тухакан сәмахсем (12+)
15.10-16.00 Асәмри юрәсем (12+)
20.10-22.00 Силарман-шоу (12+)
22.20-23.00 Республика сасси (12+)

Кәснерникун, сёртме уйәхән 30-мешә
06.00, 07.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 18.00, 20.00, 22.00 – Хыпарсем (12+)
08.00, 09.00, 11.00, 14.00, 16.00, 17.00, 19.00, 21.00, 23.00 – Новости (12+)
06.10-06.40 Ирхи кәмәл (12+)
06.40-07.00 Республика сасси (12+)
07.10-08.00 Ирхи кәмәл (12+)
08.10-09.00 Ирхи кәмәл (12+)
09.20-10.00 Республика сасси (12+)
10.20-11.00 Социальный вопрос (12+)
11.10-12.00 Чәнтөрлө чаршав (12+)
12.10-14.00 Чәререн тухакан сәмахсем (12+)
14.10-15.00 Азы православия (12+)
17.20-18.00 Ачаләх урхәмахә (6+)
18.20-19.00 Чәваш Ен. Сүлсем тата сынсем (12+)
21.20-22.00 Республика сасси (12+)

Эрнекун, утә уйәхән 1-мешә
06.00, 07.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 18.00 – Хыпарсем (12+)
08.00, 09.00, 11.00, 14.00, 16.00, 17.00, 19.00 – Новости (12+)
06.10-06.40 Ирхи кәмәл (12+)
06.40-07.00 Республика сасси (12+)
07.10-08.00 Ирхи кәмәл (12+)
08.10-09.00 Ирхи кәмәл (12+)
10.20-11.00 Чәваш Ен. Сүлсем тата сынсем (12+)
11.20-12.00 Литература сүпсинчен (12+)
12.10-13.00 Чәререн тухакан сәмахсем (12+)
15.10-16.00 Пачәшкә сәмахә (12+)
16.20-17.00 Экстренный час (16+)
19.20-20.00 Концерт, посвященный работникам Чувашпотребсоюза (12+)
20.05-24.00 Кәшхи микс (12+)

Шәмәткун, утә уйәхән 2-мешә
06.00-06.20, 07.00-7.20, 08.00-08.20, 09.00-09.20, 10.00-10.20, 11.00-11.20, 14.00-14.20, 15.00-15.20, 16.00-16.20, 17.00-17.20, 18.00-18.20, 19.00-19.20, 20.00-20.20, 20.10-21.20, 22.00-22.20, 23.00-23.20 Юрә вачәри (12+)
07.20-08.00 Литература сүпсинчен (12+)
08.20-09.00 Голос Республики (12+)
10.20-11.00 Чәрәлөх сүти (12+)
11.20-12.00 Вәрентәкән сәмахә (6+)
12.00-12.10, 16.00-16.10, 20.00-20.10 Новости (Хыпарсем) (12+)
12.10-14.00 Чәререн тухакан сәмахсем (12+)
14.20-15.00 Экстренный час (12+)
15.00-15.10 Пичет тишкәрәвә (12+)
15.10-16.00 Чәнтөрлө чаршав (12+)
15.20-16.00 Мәшәр сунат (12+)
16.10-16.20 Обзор прессы (12+)
16.20-17.00 Концерт, посвященный работникам Чувашпотребсоюза (12+)
17.20-18.00 Шурәмпүс (12+)
19.20-20.00 Уйәхли юмахәсем (6+)
20.05-24.00 Кәшхи микс (12+)

Вырсарникун, утә уйәхән 3-мешә
06.00-06.20, 07.00-07.20, 08.00-09.00, 09.10-09.20, 10.10-10.20, 11.10-11.20, 14.10-14.20, 15.10-15.20, 16.10-16.20, 17.10-17.20, 18.10-18.20, 19.10-19.20, 20.10-20.20, 21.10-21.20, 22.10-22.20, 23.10-23.20 Юрә вачәри (12+)
06.20-07.00 Республика сасси (12+)
07.20-08.00 Чәрәлөх сүти (12+)
09.20-10.00 Шурәмпүс (12+)
11.20-12.00 Ачаләх урхәмахә (6+)
12.10-14.00 Чәререн тухакан сәмахсем (12+)
15.20-16.00 Голос Республики (12+)
16.00-18.00 Силарман-шоу (12+)
19.00-20.00 Янра, юрә! (хит-парад) (12+)
20.05-24.00 Кәшхи микс (12+)

ТУНТИКУН, 27	ЫТЛАРИКУН, 28	ЮНКУН, 29	КЁШЕРНИКУН, 30	ЭРНЕКУН, 1	ШАМАТКУН, 2	ВЫРСАРНИКУН, 3
ПЕРВЫЙ КАНАЛ	ПЕРВЫЙ КАНАЛ	ПЕРВЫЙ КАНАЛ	ПЕРВЫЙ КАНАЛ	ПЕРВЫЙ КАНАЛ	ПЕРВЫЙ КАНАЛ	ПЕРВЫЙ КАНАЛ
5.00 «Доброе утро» 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.35, 3.00 Новости 9.20 «Контрольная закупка» 9.50 «Жить здорово!» 12+ 10.55, 2.40, 3.05 «Модный приговор» 12.15 «Пусть говорят» 16+ 13.25 «Таблетка» 16+ 13.55, 15.15 «Время покажет» 16+ 16.00, 3.40 «Мужское / Женское» 16+ 17.00 «Наедине со всеми» 16+ 18.50 Чемпионат Европы по футболу 2016. 1/8 финала. Прямой эфир из Франции 21.00 «Время» 21.35 Т/с «ПРАКТИКА» 12+ 23.50 «Поэзия» 16+ 0.50 Х/ф «СМЕРТЕЛЬНАЯ ОХОТА» 16+	5.00 «Доброе утро» 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.35, 3.00 Новости 9.20 «Контрольная закупка» 9.50 «Жить здорово!» 12+ 10.55, 2.50, 3.05 «Модный приговор» 12.15, 19.50 «Пусть говорят» 16+ 13.25 «Таблетка» 16+ 13.55, 15.15 «Время покажет» 16+ 16.00, 3.55 «Мужское / Женское» 16+ 17.00 «Наедине со всеми» 16+ 18.45 «Давай поженимся!» 16+ 21.00 «Время» 21.35 Т/с «ПРАКТИКА» 12+ 23.50 «Структура момента» 16+ 0.55 Х/ф «ЗДОРОВЫЙ ОБРАЗ ЖИЗНИ» 12+	5.00 «Доброе утро» 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.35, 3.00 Новости 9.20, 4.25 «Контрольная закупка» 9.50 «Жить здорово!» 12+ 10.55 «Модный приговор» 12.15, 19.50 «Пусть говорят» 16+ 13.25 «Таблетка» 16+ 13.55, 15.15 «Время покажет» 16+ 16.00, 3.30 «Мужское / Женское» 16+ 17.00 «Наедине со всеми» 16+ 18.45 «Давай поженимся!» 16+ 21.00 «Время» 21.35 Т/с «ПРАКТИКА» 12+ 23.50 «Политика» 16+ 0.55, 3.05 Х/ф «ХОФФА» 16+	5.00 «Доброе утро» 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 0.00, 3.00 Новости 9.20 «Контрольная закупка» 9.50 «Жить здорово!» 12+ 10.55, 2.50, 3.05 «Модный приговор» 12.15, 19.50 «Пусть говорят» 16+ 13.25 «Таблетка» 16+ 13.55, 15.15, 2.00 «Время покажет» 16+ 16.00, 3.55 «Мужское / Женское» 16+ 17.00 «Наедине со всеми» 16+ 18.45 «Давай поженимся!» 16+ 21.00 «Время» 21.50 Чемпионат Европы по футболу 2016. Четвертьфинал. Прямой эфир из Франции 0.15 Х/ф «РЕАЛЬНЫЕ ПАРНИ» 16+	5.00 «Доброе утро» 9.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости 9.20, 4.45 «Контрольная закупка» 9.50 «Жить здорово!» 12+ 10.55 «Модный приговор» 16+ 12.15 «Пусть говорят» 16+ 13.25 «Таблетка» 16+ 13.55, 15.15 «Время покажет» 16+ 16.00 «Мужское / Женское» 16+ 17.00 «Жди меня» 18.45 «Давай поженимся!» 16+ 19.50 «Поле чудес» 16+ 21.00 «Время» 21.30 «Три аккорда» 16+ 23.35 Х/ф «КАНИКУЛЫ В ПРОВАНСЕ» 16+ 1.35 Х/ф «ПАТТОН» 12+	5.15 Х/ф «ГАРФИЛД: ИСТОРИЯ ДВУХ КОШЕЧЕК» 6.00, 10.00, 12.00, 18.00 Новости 6.10 «Гарфилд: История двух кошечек» 6.45 Т/с «ПРОШУ ПОВЕРИТЬ МНЕ НА СЛОВО» 12+ 8.45 «Смешиарки. Новые приключения» 9.00 «Играй, гармонь любимая!» 9.45 «Слово пастыря» 10.15 «Смай» 12+ 10.55 «Савелий Крамаров. Дженгльмен удачли. Смешной до слез» 12+ 12.20 «Идеальный ремонт» 13.20 «Теория заговора» 16+ 14.20 «На 10 лет моложе» 16+ 15.10 Х/ф «ТРЕМБИТА» 17.00 «Ольга Аросева. Рецепт ее счастья» 12+ 18.15 «Кто хочет стать миллионером?» 19.20 «Сегодня вечером» 16+ 21.00 «Время» 21.50 Чемпионат Европы по футболу 2016. Четвертьфинал. Прямой эфир из Франции 0.00 «Вся жизнь в перчатках» 0.40 Х/ф «ГОЛУБАЯ ВОЛНА» 2.35 Х/ф «ВОДЫ СЛОНОМ» 4.45 «Модный приговор»	6.00, 10.00, 12.00 Новости 6.10 Т/с «ПРОШУ ПОВЕРИТЬ МНЕ НА СЛОВО» 12+ 8.10 «Армейский магазин» 8.45 «Смешиарки. ПИН-код» 8.55 «Здоровье» 16+ 10.15 «Непутевые заметки» 12+ 10.35 «Пока все дома» 11.25 «Фавеста» 12.15 «Дачные феи» 12.45 «Ледниковый период 3: Эра динозавров» 14.30 «Что? Где? Когда?» 15.40 «Маршрут построен» 16.10 «Достоинство Республики: Муслим Магомедов» 17.45 «Клуб Веселых и Находчивых» Летний кубок в Сочи 16+ 19.55 «Аффар жекот» 16+ 21.00 Воскресное «Время» 22.30 «Максим Максим» 16+ 23.40 Х/ф «НЕ УТАСНИТ НАДЕЖДА» 12+ 1.40 Х/ф «СВИДЕТЕЛЬ» 16+ 3.35 «Модный приговор»
РОССИЯ 1	РОССИЯ 1	РОССИЯ 1	РОССИЯ 1	РОССИЯ 1	РОССИЯ 1	РОССИЯ 1
5.00, 9.15 Утро России 9.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести 9.55 «О самом главном» 12+ 11.35, 14.30, 17.30, 19.35 Местное время. Вести-Москва 11.55 Т/с «ТАЙНЫ СЛЕДСТВИЯ» 12+ 14.50 Вести. Дежурная часть 15.00 Т/с «ВКУС ГРАНАТА» 12+ 18.15 «Прямой эфир» 16+ 21.45 Футбол. Чемпионат Европы 2016. 1/8 финала. Прямая трансляция из Франции 23.55 Х/ф «ОБМЕНЯЙТЕСЬ КОЛБЦАМИ» 12+ 1.55 «Честный детектив» 16+ 2.50 Т/с «НВОТЛЮЖКА» 12+ 3.35 «Смертельный таран. Правда о Николае Гастелло» 12+ 4.25 Комната смеха	5.00, 9.15 Утро России 9.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести 9.55 «О самом главном» 12+ 11.35, 14.30, 17.30, 19.35 Местное время. Вести-Москва 11.55 Т/с «ТАЙНЫ СЛЕДСТВИЯ» 12+ 14.50 Вести. Дежурная часть 15.00 Т/с «ВКУС ГРАНАТА» 12+ 18.15 «Прямой эфир» 16+ 21.00 Т/с «ВСЕ ТОЛЬКО НАЧИНАЕТСЯ» 12+ 23.50 Вести.доc 16+ 1.50 Ночная смена. «Современная вербовка. Осторожно - зомби!» 3.10 Т/с «НВОТЛЮЖКА-2» 12+ 3.55 Комната смеха	5.00, 9.15 Утро России 9.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести 9.55 «О самом главном» 12+ 11.35, 14.30, 17.30, 19.35 Местное время. Вести-Москва 11.55 Т/с «ТАЙНЫ СЛЕДСТВИЯ» 12+ 14.50 Вести. Дежурная часть 15.00 Т/с «ВКУС ГРАНАТА» 12+ 18.15 «Прямой эфир» 16+ 21.00 Т/с «ВСЕ ТОЛЬКО НАЧИНАЕТСЯ» 12+ 23.50 Специальный корреспондент 16+ 1.50 Ночная смена. «Современная вербовка. Осторожно - зомби!» 3.20 Т/с «НВОТЛЮЖКА-2» 12+ 4.10 Комната смеха	5.00, 9.15 Утро России 9.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести 9.55 «О самом главном» 12+ 11.35, 14.30, 17.30, 19.35 Местное время. Вести-Москва 11.55 Т/с «ТАЙНЫ СЛЕДСТВИЯ» 12+ 14.50 Вести. Дежурная часть 15.00 Т/с «СУДЬБЫ ЗАГАДОЧНО ЗАБЫТЫ» 12+ 18.15 «Прямой эфир» 16+ 21.00 Т/с «ВСЕ ТОЛЬКО НАЧИНАЕТСЯ» 12+ 22.55 «Подводно» 12+ 0.55 Торжественное закрытие 38-го Московского международного кинофестиваля 2.10 Ночная смена. «Восход Победы. Выявленные клеветы» «Человеческий фактор. Стресс» «Человеческий фактор. Идентификация» 12+ 3.55 Комната смеха	5.00, 9.15 Утро России 9.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести 9.55 «О самом главном» 12+ 11.35, 14.30, 17.30, 19.35 Местное время. Вести-Москва 11.55 Т/с «ТАЙНЫ СЛЕДСТВИЯ» 12+ 14.50 Вести. Дежурная часть 15.00 Т/с «СУДЬБЫ ЗАГАДОЧНО ЗАБЫТЫ» 12+ 18.15 «Прямой эфир» 16+ 21.00 Т/с «ВСЕ ТОЛЬКО НАЧИНАЕТСЯ» 12+ 22.55 «Подводно» 12+ 0.55 Торжественное закрытие 38-го Московского международного кинофестиваля 2.10 Ночная смена. «Восход Победы. Выявленные клеветы» «Человеческий фактор. Стресс» «Человеческий фактор. Идентификация» 12+ 3.55 Комната смеха	4.55 Х/ф «БЕЗЪЯЗЫЧНАЯ ЗВЕЗДА» 7.40, 11.25, 14.25 Местное время. Вести-Москва 8.00, 11.00, 14.00 Вести 8.10 РОССИИ. Местное время 9.15 «Правда движения» 12+ 10.10 «Личное. Анастасия Волочкова» 12+ 11.35, 14.35 Т/с «ИЗМЕНА» 20.00 Вести в субботу 21.00 Х/ф «МОЙ БЛИЗКИЙ ВРАГ» 12+ 0.50 Х/ф «ДВА МГНОВЕНИЯ ЛЮБВИ» 12+ 3.00 Т/с «МАРШ ТУРЕЦКОГО-2» 12+ 4.25 Комната смеха	5.00 Х/ф «КОЕ-ЧТО ИЗГУБЕРНСКОЙ ЖИЗНИ» 7.00 Муляг утро 7.30 «Сам себе режиссер» 8.20 «Смехопанорама» Бюветия Петропавл 8.50 Утренняя почта 9.30 «Сто к одному» 10.20 Местное время. Вести-Москва. Неделя в городе 11.00, 14.00 Вести 11.10 «Смеяться разрешается» 13.20, 14.25 Х/ф «ПРЯНИКИ ИЗ КАСТОШКИ» 12+ 15.05 Х/ф «ВДОБЕЛ» 12+ 20.00 Вести неделя 21.45 Футбол. Чемпионат Европы 2016. 1/4 финала. Прямая трансляция из Франции 23.55 Х/ф «ЧИСТОГО ЛИСТА» 12+ 2.05 Х/ф «ЛЮБВИ ЦЕЛИТЕЛЬНАЯ СИЛА» 12+ 3.50 Комната смеха
ЧТВ	ЧТВ	ЧТВ	ЧТВ	ЧТВ	ЧТВ	ЧТВ
6.07-6.10, 6.35-6.41 Вести-Чаваш Ен 7.07-7.10, 7.35-7.41 Вести-Чувашия. Утро 8.07-8.10, 8.35-8.41 Вести-Чувашия. Утро 9.00 Утренний гость (на чувашском языке) 9.40-9.55 Активная молодежь. Премьера 11.35-11.55 Вести-Чаваш Ен 14.30-14.50 Вести-Чувашия 17.30-17.50 Вести-Чаваш Ен 19.35-20.00 Вести-Чувашия	6.07-6.10, 6.35-6.41 Вести-Чаваш Ен 7.07-7.10, 7.35-7.41 Вести-Чувашия. Утро 8.07-8.10, 8.35-8.41 Вести-Чувашия. Утро 9.00 Утренний гость (на чувашском языке) 9.40-9.55 Активная молодежь. Премьера 11.35-11.55 Вести-Чаваш Ен 14.30-14.50 Вести-Чувашия 17.30-17.50 Вести-Чаваш Ен 19.35-20.00 Вести-Чувашия	6.07-6.10, 6.35-6.41 Вести-Чаваш Ен 7.07-7.10, 7.35-7.41 Вести-Чувашия. Утро 8.07-8.10, 8.35-8.41 Вести-Чувашия. Утро 9.00 Утренний гость (на чувашском языке) 9.40-9.55 Активная молодежь. Премьера 11.35-11.55 Вести-Чаваш Ен 14.30-14.50 Вести-Чувашия 17.30-17.50 Вести-Чаваш Ен 19.35-20.00 Вести-Чувашия	6.07-6.10, 6.35-6.41 Вести-Чаваш Ен 7.07-7.10, 7.35-7.41 Вести-Чувашия. Утро 8.07-8.10, 8.35-8.41 Вести-Чувашия. Утро 9.00 Утренний гость (на чувашском языке) 9.40-9.55 Активная молодежь. Премьера 11.35-11.55 Вести-Чаваш Ен 14.30-14.50 Вести-Чувашия 17.30-17.50 Вести-Чаваш Ен 19.35-20.00 Вести-Чувашия	6.07-6.10, 6.35-6.41 Вести-Чувашия. Утро 8.07-8.10, 8.35-8.41 Вести-Чувашия. Утро 9.00 Финграмматика 9.10 Обзор прессы 9.20-9.55 Мехел. Республиканский фестиваль детской чувашской песни. 4 часть. Премьера 11.35-11.55 Вести-ПФО 14.30-14.50 Вести-Чувашия 17.30-17.50 Вести-Чаваш Ен 19.35-20.00 Вести-Чувашия	6.07-6.10, 6.35-6.41 Вести-Чувашия. Утро 8.07-8.10, 8.35-8.41 Вести-Чувашия. Утро 9.00 Финграмматика 9.10 Обзор прессы 9.20-9.55 Мехел. Республиканский фестиваль детской чувашской песни. 4 часть. Премьера 11.35-11.55 Вести-ПФО 14.30-14.50 Вести-Чувашия 17.30-17.50 Вести-Чаваш Ен 19.35-20.00 Вести-Чувашия	6.07-6.10, 6.35-6.41 Вести-Чувашия. Утро 8.07-8.10, 8.35-8.41 Вести-Чувашия. Утро 9.00 Финграмматика 9.10 Обзор прессы 9.20-9.55 Мехел. Республиканский фестиваль детской чувашской песни. 4 часть. Премьера 11.35-11.55 Вести-ПФО 14.30-14.50 Вести-Чувашия 17.30-17.50 Вести-Чаваш Ен 19.35-20.00 Вести-Чувашия
НТВ	НТВ	НТВ	НТВ	НТВ	НТВ	НТВ
5.00 Т/с «СУПРУГИ» 16+ 6.00 «Новое утро» 9.00 «Зеркало для героя» 12+ 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня 10.20 Т/с «МОСКВА. ТРИ ВОКЗАЛА» 16+ 12.00 Суд присяжных 16+ 13.20 Обзор. Чрезвычайное происшествие 13.50 «Место встречи» 15.00, 16.20 Т/с «УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ» 16+ 18.00 «Говорим и показываем» 16+ 19.40 Т/с «ВИЖУ-ЗНАЮ» 16+ 22.30 «Итоги дня» 22.55 Т/с «МОРСКИЕ ДЬВЯОЛЫ. СМЕРЧ» 16+ 0.50 «Место встречи» 16+ 2.05 «Следствие ведут...» 16+ 3.05 Т/с «ОПЕРГРУППА» 16+	5.00 Т/с «СУПРУГИ» 16+ 6.00 «Новое утро» 9.00 «Зеркало для героя» 12+ 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня 10.20 Т/с «МОСКВА. ТРИ ВОКЗАЛА» 16+ 12.00 Суд присяжных 16+ 13.20 Обзор. Чрезвычайное происшествие 13.50 «Место встречи» 15.00, 16.20 Т/с «УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ» 16+ 18.00 «Говорим и показываем» 16+ 19.40 Т/с «ВИЖУ-ЗНАЮ» 16+ 22.30 «Итоги дня» 22.55 Торжественная церемония вручения национальной телевизионной премии ТЭФИ 2016 12+ 3.05 Т/с «МОРСКИЕ ДЬВЯОЛЫ. СМЕРЧ» 16+	5.00 Т/с «СУПРУГИ» 16+ 6.00 «Новое утро» 9.00 «Зеркало для героя» 12+ 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня 10.20 Т/с «МОСКВА. ТРИ ВОКЗАЛА» 16+ 12.00 Суд присяжных 16+ 13.20 Обзор. Чрезвычайное происшествие 13.50 «Место встречи» 15.00, 16.20 Т/с «УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ» 16+ 18.00 «Говорим и показываем» 16+ 19.40 Т/с «ВИЖУ-ЗНАЮ» 16+ 22.30 «Итоги дня» 22.55 Т/с «МОРСКИЕ ДЬВЯОЛЫ. СМЕРЧ» 16+ 0.50 «Место встречи» 16+ 2.00 Квартальный вопрос 0+ 3.05 Т/с «ТЕАТР ОБРЕЧЕННЫХ» 16+	5.00 Т/с «СУПРУГИ» 16+ 6.00 «Новое утро» 9.00 «Зеркало для героя» 12+ 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня 10.20 Т/с «МОСКВА. ТРИ ВОКЗАЛА» 16+ 12.00 Суд присяжных 16+ 13.20 Обзор. Чрезвычайное происшествие 13.50 «Место встречи» 15.00, 16.20 Т/с «УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ» 16+ 18.00 «Говорим и показываем» 16+ 19.40 Т/с «ВИЖУ-ЗНАЮ» 16+ 22.30 «Итоги дня» 22.55 Т/с «МОРСКИЕ ДЬВЯОЛЫ. СМЕРЧ» 16+ 0.50 «Место встречи» 16+ 2.00 «Дачный ответ» 0+ 3.05 Т/с «ТЕАТР ОБРЕЧЕННЫХ» 16+	5.00 Т/с «СУПРУГИ» 16+ 6.00 «Новое утро» 9.00 «Зеркало для героя» 12+ 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня 10.20 Т/с «МОСКВА. ТРИ ВОКЗАЛА» 16+ 12.00 Суд присяжных 16+ 13.20 Обзор. Чрезвычайное происшествие 13.50 «Место встречи» 15.00, 16.20 Т/с «УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ» 16+ 18.00 «Говорим и показываем» 16+ 19.40 Т/с «ВИЖУ-ЗНАЮ» 16+ 22.30 «Итоги дня» 22.55 Т/с «МОРСКИЕ ДЬВЯОЛЫ. СМЕРЧ» 16+ 0.50 «Место встречи» 16+ 2.00 «Дачный ответ» 0+ 3.05 Т/с «ТЕАТР ОБРЕЧЕННЫХ» 16+	5.00 Т/с «СУПРУГИ» 16+ 6.00 «Новое утро» 9.00 «Зеркало для героя» 12+ 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня 10.20 Т/с «МОСКВА. ТРИ ВОКЗАЛА» 16+ 12.00 Суд присяжных 16+ 13.20 Обзор. Чрезвычайное происшествие 13.50 «Место встречи» 15.00, 16.20 Т/с «УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ» 16+ 18.00 «Говорим и показываем» 16+ 19.40 Т/с «ВИЖУ-ЗНАЮ» 16+ 22.30 «Итоги дня» 22.55 Т/с «МОРСКИЕ ДЬВЯОЛЫ. СМЕРЧ» 16+ 0.50 «Место встречи» 16+ 2.05 «Наши герои» 16+ 3.05 Т/с «ТЕАТР ОБРЕЧЕННЫХ» 16+	5.05 «Преступление в стиле модерн» 16+ 6.10 Т/с «ТИХАЯ ОХОТА» 16+ 8.00, 10.00, 16.00 Сегодня 8.15 «ЖК жилищная лотерея Плюс» 0+ 8.45 Их нравы 0+ 9.25 Бюджет дома 0+ 10.20 «Первая передача» 16+ 11.00 «Чудо техники» 12+ 11.45 «Дачный ответ» 0+ 12.50 «Наш ПотребНадзор» 16+ 13.45 «Покем, покем!» 0+ 14.10, 16.20 Т/с «НОВАЯ ЖИЗНЬ СЫЩИКА ГУРОВА» 16+ 18.05 Следствие вели... 16+ 19.00 «Агентство недели» Информационная программа 19.50 «Поэзия» 16+ 20.00 Х/ф «ОТДЕЛ» 16+ 23.50 Х/ф «НАГЛУБИНЕ» 16+ 1.45 «СВАНС С КАШПИРОВСКИМ» 16+ 2.35 Длинный мир 0+ 3.05 Т/с «ТЕАТР ОБРЕЧЕННЫХ» 16+
РОССИЯ К	РОССИЯ К	РОССИЯ К	РОССИЯ К	РОССИЯ К	РОССИЯ К	РОССИЯ К
7.00 «Евроночь» 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Новости культуры 10.15, 1.40 «Наблюдатель» 11.15 Х/ф «ОБЪЯСНЕНИЕ В ЛЮБВИ» 13.30 Д/ф «Береста-береста» 13.40 «Эрмитаж» 14.10, 22.40 Т/с «КУРСАНТЫ» 15.10 Д/с «Восходящие звезды. Учебный год в Балетной школе Парижской национальной оперы» 15.35 Х/ф «ПЕРВЫЙ ТРОЛЛ-ЛЮБИВУС» 17.00 Д/ф «Михаил Кононов» 17.40, 23.50 Д/ф «Конкурс. Пластины» 18.25 Д/ф «Азорские острова. Аппраду-Эрошму» 18.45 Д/с «Исторические путешествия Ивана Толстого» 19.15 «Спокойной ночи, малыши» 19.45 Главная роль 20.05 «Острова» 20.45 «Тем временем» 21.30 «Маленькие секреты большого конкурса. Из истории Международного конкурса имени П.И. Чайковского» 21.55 Д/с «Космос - путешествие в пространстве и времени» «Затерянные миры планеты Земля»	6.30 «Евроночь» 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Новости культуры 10.15, 1.55 «Наблюдатель» 11.15, 23.50 Т/с «КОЛОМБО». «СТИВЕН СПИЛБЕРГ СПЕШИТ НАПОМОЩЬ» 12.30 Д/ф «Гель Барвал. Священная скала чернокожих фараонов Судана» 12.45, 1.05 Д/ф «Чувствительный дар. Владимир Боровиковский» 13.40 «Провинциальные музеи России» Город Касумант 14.10, 22.40 Т/с «КУРСАНТЫ» 15.10 Д/с «Восходящие звезды. Учебный год в Балетной школе Парижской национальной оперы» 15.40 «Сати. Нескучная классика...» 16.20 Д/с «Космос - путешествие в пространстве и времени» «Затерянные миры планеты Земля» 17.05 «Маленькие секреты большого конкурса. Из истории Международного конкурса имени П.И. Чайковского» «Затерянные миры планеты Земля» 17.45 Главная роль 20.05 Д/ф «Инна Ульянова... Ивалля» 20.45 Искусственный отбор 21.30 «Маленькие секреты большого конкурса. Из истории Международного конкурса имени П.И. Чайковского» «Симфония в скрипках»	6.30 «Евроночь» 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Новости культуры 10.15, 1.55 «Наблюдатель» 11.15, 23.50 Т/с «КОЛОМБО». «СТИВЕН СПИЛБЕРГ СПЕШИТ НАПОМОЩЬ» 12.30 Д/ф «Гель Барвал. Священная скала чернокожих фараонов Судана» 12.45, 1.05 Д/ф «Чувствительный дар. Владимир Боровиковский» 13.40 «Провинциальные музеи России» Город Касумант 14.10, 22.40 Т/с «КУРСАНТЫ» 15.10 Д/с «Восходящие звезды. Учебный год в Балетной школе Парижской национальной оперы» 15.40 «Абсолютный слух» 16.20 Д/с «Космос - путешествие в пространстве и времени» «Бессмертные» 17.05 «Маленькие секреты большого конкурса. Из истории Международного конкурса имени П.И. Чайковского» «Затерянные миры планеты Земля» 17.30 XV Международного конкурса имени П.И. Чайковского. Лауреаты и победители. Андрей Ионут Ионца 18.05 Д/ф «Ксения, дочь Куприана» 18.45 Д/с «Исторические путешествия Ивана Толстого» Берлинский перекресток» 19.15 «Спокойной ночи, малыши» 19.45 Главная роль	6.30 «Евроночь» 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Новости культуры 10.15, 1.55 «Наблюдатель» 11.15, 23.50 Т/с «КОЛОМБО». «СТИВЕН СПИЛБЕРГ СПЕШИТ НАПОМОЩЬ» 12.30 Д/ф «Гель Барвал. Священная скала чернокожих фараонов Судана» 12.45, 1.05 Д/ф «Чувствительный дар. Владимир Боровиковский» 13.40 «Провинциальные музеи России» Забайкальский край 14.10, 22.40 Т/с «КУРСАНТЫ» 15.10 Д/с «Восходящие звезды. Учебный год в Балетной школе Парижской национальной оперы» 15.40 «Лептис-Магна. Римский торговый город в Северной Африке» 16.20 Д/с «Космос - путешествие в пространстве и времени» «Нестрашная темнота» 17.05 «Маленькие секреты большого конкурса. Из истории Международного конкурса имени П.И. Чайковского» «Что такое победа» 17.30 XV Международного конкурса имени П.И. Чайковского. Лауреаты и победители. Дмитрий Маслев 18.05 Д/ф «За науку отвечает Келдыш» 18.45 Д/с «Исторические путешествия Ивана Толстого» 19.15 «Спокойной ночи, малыши» 19.45 Главная роль 20.05 Д/ф «Инна Ульянова... Ивалля» 20.45 Искусственный отбор 21.30 «Маленькие секреты большого конкурса. Из истории Международного конкурса имени П.И. Чайковского»	6.30 «Евроночь» 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Новости культуры 10.15, 1.55 «Наблюдатель» 11.15, 23.50 Т/с «КОЛОМБО». «СТИВЕН СПИЛБЕРГ СПЕШИТ НАПОМОЩЬ» 12.30 Д/ф «Гель Барвал. Священная скала чернокожих фараонов Судана» 12.45, 1.05 Д/ф «Чувствительный дар. Владимир Боровиковский» 13.40 «Провинциальные музеи России» Забайкальский край 14.10, 22.40 Т/с «КУРСАНТЫ» 15.10 Д/с «Восходящие звезды. Учебный год в Балетной школе Парижской национальной оперы» 15.40 «Лептис-Магна. Римский торговый город в Северной Африке» 16.20 Д/с «Космос - путешествие в пространстве и времени» «Нестрашная темнота» 17.05 «Маленькие секреты большого конкурса. Из истории Международного конкурса имени П.И. Чайковского» «Что такое победа» 17.30 XV Международного конкурса имени П.И. Чайковского. Лауреаты и победители. Дмитрий Маслев 18.05 Д/ф «За науку отвечает Келдыш» 18.45 Д/с «Исторические путешествия Ивана Толстого» 19.15 «Спокойной ночи, малыши» 19.45 Главная роль 20.05 Д/ф «Инна Ульянова... Ивалля» 20.45 Искусственный отбор 21.30 «Маленькие секреты большого конкурса. Из истории Международного конкурса имени П.И. Чайковского»	6.30 «Евроночь» 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Новости культуры 10.15, 1.55 «Наблюдатель» 11.15, 23.50 Т/с «КОЛОМБО». «СТИВЕН СПИЛБЕРГ СПЕШИТ НАПОМОЩЬ» 12.30 Д/ф «Гель Барвал. Священная скала чернокожих фараонов Судана» 12.45, 1.05 Д/ф «Чувствительный дар. Владимир Боровиковский» 13.40 «Провинциальные музеи России» Забайкальский край 14.10, 22.40 Т/с «КУРСАНТЫ» 15.10 Д/с «Восходящие звезды. Учебный год в Балетной школе Парижской национальной оперы» 15.40 «Лептис-Магна. Римский торговый город в Северной Африке» 16.20 Д/с «Космос - путешествие в пространстве и времени» «Нестрашная темнота» 17.05 «Маленькие секреты большого конкурса. Из истории Международного конкурса имени П.И. Чайковского» «Что такое победа» 17.30 XV Международного конкурса имени П.И. Чайковского. Лауреаты и победители. Дмитрий Маслев 18.05 Д/ф «За науку отвечает Келдыш» 18.45 Д/с «Исторические путешествия Ивана Толстого» 19.15 «Спокойной ночи, малыши» 19.45 Главная роль 20.05 Д/ф «Инна Ульянова... Ивалля» 20.45 Искусственный отбор 21.30 «Малень	